

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

BMI0039

សម្ភាសន៍ជាមួយឈ្មោះ គង់ វ៉ាន់ថេង ភេទប្រុស អាយុ៥០ឆ្នាំ

មុខងារសម័យខ្មែរក្រហម: កម្មករទេះភ្លើងថ្មី

មុខងារបច្ចុប្បន្ន: កសិករ

ស្រុកកំណើតនៅភូមិឈើទាលភ្លោះ ឃុំកញ្ជ្រ ស្រុកឆ្នាំង ខេត្តក្រចេះ
សព្វថ្ងៃរស់នៅភូមិកណ្តាល ឃុំម៉ាឡៃ ស្រុកម៉ាឡៃ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

ថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០

សម្ភាសន៍ដោយ: ឆាយ ឈុនលី

០១:០៧:១០

២៨ទំព័រ

ឈុនលី : ដំបូងខ្ញុំសុំឲ្យពូជួយប្រាប់ឈ្មោះ ។ ពូឈ្មោះអីកេ?

ថេង : គង់ វ៉ាន់ថេង ។

ឈុនលី : អាយុប៉ុន្មាន?

ថេង : ៥០ ។

ឈុនលី : ស្រុកកំណើតនៅណា?

ថេង : ដាក់ភូមិម័ង ភូមិឈើទាលភ្លោះ ឃុំកញ្ជ្រ ស្រុកឆ្នាំង ខេត្តក្រចេះ ។

ឈុនលី : ពូកាលនឹងមានបងប្អូនប្អូននាក់?

ថេង : ហ្នឹងយើងនិយាយរស់?

ឈុនលី : បា! និយាយគាំទ្រពីដើមថាមានបងប្អូនប្អូននាក់ ។

ថេង : ៧ ។

ឈុនលី : ស្រីប្អូន ប្រុសប្អូន?

ថេង : ស្រី៤ ប្រុស៥ ។

ឈុនលី : ឪពុកម្តាយពូធ្វើអី?

ថេង : ប្រជាជនធម្មតា ។

ឈុនលី : កសិករ?

ថេង : បាទ!

ឈុនលី : កាលរបបព្រះរាជណ្តើរ ពូមានជម្លោះសៅណា?

ថេន : ខ្ញុំមកនៅភ្នំពេញ ។

ឈុនលី : ឆ្នាំប៉ុន្មាន?

ថេន : ឆ្នាំ៧៧ ។

ឈុនលី : ចុះឆ្នាំ៧៥?

ថេន : ៧៥ នៅដូច្នោះ ។

ឈុនលី : អត់មានជម្ងឺសទៅណាទេ?

ថេន : អត់ទេ ។

ឈុនលី : កាលនឹងពូអាយុប៉ុន្មានទៅ?

ថេន : ១៧ ដែរ ។

ឈុនលី : នៅភ្នំពេញតាំងពីឆ្នាំណាដែរ?

ថេន : ១៩៧៧នឹង យើងរំដោះភ្នំពេញបាន យើងវែងជាមួយអាមេរិច ដល់៧៥ យើងរំដោះភ្នំពេញ ដល់៧៧ខ្ញុំឡើងមកភ្នំពេញ កម្មករទេះភ្លើង ។

ឈុនលី : កម្មករទេះភ្លើង ធ្វើអីខ្លះ?

ថេន : នៅកម្មករទេះភ្លើងធ្វើលូ ធ្វើស្ពាន ខាងធ្វើស្ពាន និយាយរួមធ្វើដូរទេះភ្លើងថ្មីមិនទាន់បាន សម្រេចទេ ។

ឈុនលី : នៅដូរទេះភ្លើង ដូចកន្លែងដែលពូធ្វើអានីតេហៅអីគេ?

ថេន : ហ្នឹងហើយកាលសម័យនឹងយើងដែនការយើងបង្កើតដូរទេះភ្លើងថ្មី ពីភ្នំពេញទៅកំពង់សោម ហើយយើងកាត់តាមភ្នំពេជ្រនិលនឹង ។ ដល់ពេលឆ្នាំ៧៧យើងមានសង្គ្រាមមក វាត្រូវបរា ជ័យអាជ្ញវនឹងវិញ អត់បានធ្វើបាន ។

ឈុនលី : ចឹងវាគេនៅកន្លែងណា ដែលពូស្នាក់នៅកន្លែងពូនៅធ្វើការ?

ថេន : ពួកខ្ញុំអត់នេះទេ គឺចល័ត ធម្មតាយើងធ្វើស្ពានហើយនឹងលូ យើងធ្វើចាប់ពីភ្នំពេញទៅ ពី សំរោងទៅៗ រហូតដល់កំពង់សោម ។ ចឹងយើងធ្វើមានច្រើនកន្លែងណាស់ មានទាំងស្ពាននៅ មហាសាំង គេហៅខាងស្រែថ្មី ខាងដូចវាច្រើនកន្លែងស្ពានដង លូដង ។ យើងមានកំណត់ វាណា មិនទាន់មានវាណា ព្រោះដូរទេះភ្លើងថ្មីយើងទើបបង្កើតដូរ ។ ចឹងកម្រោងទី១ យើងត្រូវធ្វើស្ពានធ្វើលូ ដូរវត្ថុតាមក្រោយប៉ុន្តែដូចខ្ញុំបញ្ជាក់ខាងលើមិញចឹង ។

ឈុនលី : បរាជ័យវិញ?

ថេន : ហ្នឹងបរាជ័យវិញ ។

ឈុនលី : ហ្នឹងដោយសារអីគេ?

ថេន : សង្ក្រាន្តកាលនោះយើង៧៧ នែក!ខាងរៀតណាមចូលមកចិនវែក្តា សង្ក្រាន្តមិនកើតឡើង ។

ឈុនលី : ពូជម្លៀសមកខាងនេះ?

ថេន : បាទ! ដល់ពេល៧៧មកយើងចេះរត់មកនេះ ។

ឈុនលី : រត់មកតាមគេតាមឯង?

ថេន : ប្តីង! មកតាមគេតាមឯងមកដល់នឹង ។

ឈុនលី : មកដល់ដំបូងនៅនឹងបណ្តោយ?

ថេន : មកដល់នៅនឹងបណ្តោយ ប៉ុន្តែតែ ។

ឈុនលី : សភាពការណ៍នៅនេះម៉េចទៅ?

ថេន : វាពិបាកណាស់កាលនឹង គិតទៅមនុស្សរាប់ម៉ឺននាក់ត្រូវស្លាប់ដោយសារអត់បាយ ហើយដម្លីគ្រុនចាញ់ ។ ហើយធម្មតាយើងមកវាមានទប់សក្តិច្រើនណាស់ ព្រៃច្រើនដងអីដង សំខាន់មនុស្សអត់បាយដែរយើងមកដល់ព្រំដែនឆ្នាំ៧៧ បានមានអង្ករហូប ។

ឈុនលី : អ្នកណាអ្នកចែកអង្ករចែកអី?

ថេន : អង្ករនឹងគឺ ខាងនោះគេហៅខាងរដ្ឋាភិបាលយើងដែរ អ្នកដឹកនាំយើងនឹងបានទំនាក់ទំនងមកតាមរយៈចិន ថៃនឹងមក ។

ឈុនលី : អ្នកដឹកនាំនៅក្នុងតំបន់នឹង?

ថេន : បាទ! តំបន់យើង ។

ឈុនលី : កាលនឹងអ្នកណាគេទៅ?

ថេន : អានឹងអ្នកកំពូលៗនឹងមានប៉ុលពត មាននេះនឹង អ៊ីខៀវ សំផន អៀង សារី កាលនឹងគាត់សម័យនោះ គាត់អ្នកដឹកនាំផ្ទាល់នៅប្រទេសខ្មែរយើង ។ ការសង្ក្រាន្តចិនមក មានការច្បាំងគ្នាមក គាត់ក៏ទំនាក់ទំនងខាងបរទេសនឹងមក ដើម្បីយកអង្ករជួយអ្នកជនរងគ្រោះ ។

ឈុនលី : កាលនឹងខ្លុង៧៧?

ថេន : បាទ! ប្តីងជួយអ្នករងគ្រោះដែលមានសង្ក្រាន្ត ។ ហើយសំខាន់ខាងកាកបាទក្រហមផងដែរ ។

ឈុនលី : កាកបាទក្រហមប្រចាំនៅថៃនឹង?

ថេន : ប្តីងកាកបាទក្រហមគេជួយលើពិភពលោក ដូចជាប្រទេសណាដែលកើតសង្ក្រាន្តគេនឹងជួយចិនយើងបានអង្ករហូប ថ្នាំពេទ្យនឹង ។

ឈុនលី : ពេលរត់ចេញមកចិន ហើយរៀតណាមដេញតាម?

ថេន : ប្តីង គេដេញតាមរហូតមកចិនកងទ័ព ។

ឈុនលី : ចុះពេលយើងមកនៅនេះហើយ មានគេមកតាមទៀត?

ថេន : បាទ! ប្រហែលរហូតដល់នឹង កន្លែងនេះអីគេយកអស់ហើយ គិតទៅយើងមកនៅនេះបាន ៧៧ដល់៨៥១ យើងត្រូវរត់ចេញពីនេះទៅនៅដីថៃ។

ឈុនលី : តូចចេញទៅជាមួយគេ ជាមួយឯង?

ថេន : ចេះទៅៗ ។

ឈុនលី : ចង់ដឹងថាពេលមកនឹងគ្នាច្រើន?

ថេន : ច្រើន មក ។

ឈុនលី : មានអ្នកណាខ្លះដែលមក ដូចមានប្រភេទទ័ពដងអីដង?

ថេន : ហ្នឹង មានកងទ័ព ហើយពួកខ្ញុំកម្មករ... ភ្នំពេញ ។ មកកងទ័ពគេនៅតាមក្រោយនោះ ប៉ុន យើងកម្មករគេឲ្យមកមុន ។

ឈុនលី : ម៉េចបានគេឲ្យទ័ពនៅតាមក្រោយ?

ថេន : ទ័ពនៅទប់ទល់ជាមួយរៀតណាម ។

ឈុនលី : វ៉ែបណើររត់បណើរ?

ថេន : បាទៗ ។

ឈុនលី : ប្រហែលជាប៉ុន្មាននាក់ទៅ?

ថេន : ហី! ច្រើនណាស់ មិនលាក់ទេ រាប់ម៉ឺនរាប់សែន ។

ឈុនលី : ឲ្យធ្វើដំណើរដោយអីទៅ ដើរ?

ថេន : ដើរ ។

ឈុនលី : ប៉ុន្មានយប់មកដល់នេះ?

ថេន : យើងចេញពីភ្នំពេញមកដល់នេះខែ៤ បានមកដល់ ។

ឈុនលី : ខែ៤ ៧៧?

ថេន : បាទ!

ឈុនលី : ចឹងបែកពីភ្នំពេញតាំងពីខែ១ ២-៣ខែ?

ថេន : ហ្នឹង ។

ឈុនលី : ចឹងមានដើរឈប់ៗ?

ថេន : ដើរឈប់ដើរសម្រាកតាមភូមិ ។ កាលនោះវាស្មានមិនដល់ថាសង្គ្រាមវាដល់ប៉ុន្មាននឹងទេ ។

ឈុនលី : យើងគិតថាចប់ហើយ?

ថេន : បាទ! យើងគិតថា វាជាសង្គ្រាម...យើងនៅក្នុងដែរ យើងអត់ទាន់បានគិតដល់យើងដូចជាសង្គ្រាមនឹងវាមិនមែនវាអនាគតទេ វាអាចវិលត្រឡប់ទៅវិញ មិនដឹងថាយើងនឹងរត់រហូតមកចឹងអី គេថាអាច៣-៤-៥ថ្ងៃយើងអាចចូលស្រុកវិញហើយ ។ ដល់មកមិនមែនចិនណារហូត ។

ឈុនលី : ចិនពេលគេប្រាប់នឹងគេថាមកតែប៉ុន្មានថ្ងៃ មកម៉ារយ? :

ថេន : ហ្នឹង គេឃោសនា ។

ឈុនលី : ចុះដូចពូកែកម្មករនឹង ប្រធានការកាប់ខាងកម្មករមកដែរ?

ថេន : មកទាំងអស់ ។

ឈុនលី : កាលនឹងអ្នកណាគេអ្នកកាន់កាប់?

ថេន : ឈ្មោះបងយុន យើងកាលនោះយើងមិនសូវប្រើជាគ្រូកូលទេ យើងហៅថាបងយុនៗ ព្រោះគាត់បងៗយុន ។

ឈុនលី : គ្រប់នៅរោងចក្រ?

ថេន : អង្គភាពរទេះភ្លើងថ្មី ។

ឈុនលី : អានឹងគេហៅអង្គភាពអីគេ?

ថេន : រទេះភ្លើងថ្មី ។

ឈុនលី : ដោយសារមានគម្រោងថ្មីនឹង?

ថេន : បាទ! បើសិនជាយើងបានធ្វើរទេះភ្លើងនឹងបាន អាចដឹកជញ្ជូនរបស់យើងល្អ ព្រោះយើងធ្វើ២ខ្សែ មិនដូចយើងរាល់ថ្ងៃ ២ខ្សែវា២ចេះក្បាលរទេះភ្លើងមួយមក មួយទៅ ។ ហើយគេអាចមានដែនការរំលាយភ្នំពេជ្រនិល រួង ដូចស្រុកចិន ។

ឈុនលី : ធ្វើរបៀបឆ្លងកាត់រួង?

ថេន : បាទ! រួងភ្នំកាត់ទៅកំពង់សោមតែម្តង វាអត់វាងទៅកំពតហើយបានមកកំពង់សោម ។

ឈុនលី : អានេះល្បឿន?

ថេន : នេះល្បឿនដូរកាត់ត្រង់ ធ្វើម៉េចសង្គ្រាម ដល់សង្គ្រាមរលាយ ។

ឈុនលី : ដល់ពេលឥឡូវគេធ្វើដូររទេះភ្លើងថ្មី គេធ្វើកាត់កែប កំពតអីនោះ រាល់ថ្ងៃនេះកំពុងធ្វើ ។

ថេន : អាជួសជុលដូរចាស់ទេ ។

ឈុនលី : ចិនដូរនឹង ដែលពូ?

ថេន : អាជួរនឹងដូរចាស់ទេ ដែលធ្វើពីភ្នំពេញទៅកែប-កំពតនឹង ដូរចាស់ទេ អាដែនការដែលធ្វើថ្មីនឹង គឺដឹកពីភ្នំពេញសំរោងកាត់ត្រង់ភ្លើងកាត់ទៅកំពង់សោម ។

ឈុនលី : អានេះជិត?

ថេន : បាទ! ជាទន្ទឹងនឹងដូរជាតិលេខ៤ រួចភ្នំពេញនិល ។

ឈុនលី : ពូបានធ្វើចេញជាសាច់ការអីខ្លះ?

ថេន : កាលនឹងយើងបានលើកចាប់ពីសំរោងតៗពីភ្នំពេញមក គេហៅសំរោងតាំងក្រសាំង ។

ឈុនលី : អានឹងស្រុក ខេត្តអីគេ កែប?

ថេន : ជាប់នឹងតាំងក្រសាំង ចេញពីភ្នំពេញ ខាងលិច អានឹងយើងធ្វើចាប់ពីនឹងមករហូតដល់ពេជ្រ
និលហើយ ។

ឈុនលី : ចង់សួរថាពូទៅថែនឹងតាំងពី៨៥ ចុះខ្លាំង៨២ ៨១ ៨២ ៨៣ ស្ថានភាពម៉េចទៅ?

ថេន : វាទៅនេះលែងអីហើយ និយាយរួមទៅយើងលំបាកតែកាលឆ្នាំ១៩៧៧ ដែលយើងលំបាក
ដល់ឡើង៨០ ឡើងមកវិញ គឺបានផ្លូវធា មានហូបមានចុកគ្រប់គ្រាន់អត់មានអីលំបាកទេ ។
តែគ្រាន់តែថាវាលំបាកដូរចិត្តមួយគឺថាយើងបែកបាក់បង្កបួន ។

ឈុនលី : ចឹងពេលរត់មកនឹង អត់មានបង្កបួនពូមកជាមួយទេ?

ថេន : អត់ទេ ។

ឈុនលី : ម្នាក់ឯង?

ថេន : បាទ! ព្រោះយើងធ្វើជាកម្មករ ។

ឈុនលី : ចុះម៉េចក៏ពូអត់រត់ចេញទៅស្រុកកំណើត ឬមួយក៏គេចទៅខេត្តណាផ្សេង?

ថេន : អត់បាន ព្រោះកាលនោះយើង ព្រោះអីជិះមកជាអង្គភាព ។

ឈុនលី : យើងរត់ខ្លាចគេចាប់?

ថេន : បាទ! បើសិនជាយើងរត់ចេញទៅក្រៅគេចាប់យើង ។

ឈុនលី : ដូចមកចឹង មានរៀនណាមដេញតាមក្រោយ ពូថាមានដេញតាមក្រោយ ចុះអានឹង៨០
៨១នឹង មានច្បាំងគ្នាច្បាំងអី?

ថេន : អានឹងបានខ្លាំង ។

ឈុនលី : អានឹងខ្លាំងម៉េច?

ថេន : ច្បាំងគ្នាខ្លាំងមែង ។

ឈុនលី : តំបន់នេះមុនដំបូងគេហៅតំបន់អីគេ?

ថេន : វាគេហៅតំបន់១០២ បើយើងប្រើលេខតំបន់១០២ ។

ឈុនលី : គេអត់ហៅម៉ាឡៃចឹងទេ?

ថេន : ម៉ាឡៃយើងទើបប្រើស្រុកទេ យើងបង្កើតស្រុកមកយើងដឹងម៉ាឡៃ ។

ឈុនលី : ក្រោយសមាហរណកម្ម?

ថេន : ហ្នឹងហើយ! វាមែនទែនម៉ាឡៃកាលនោះអាត់បន់ស្មើស្រុក១០២យើងប្រើលេខ ដល់ក្រោយ
មកយើងលុបតំបន់១០២វិញ យើងដាក់ស្រុកម៉ាឡៃ ។

ឈុនលី : កាលនោះអ្នកណាគេគ្រប់គ្រងស្រុកនឹង?

ថេន : លោក ឈឹម មុនី ឥឡូវគាត់នៅខេត្ត ។

ឈុនលី : គាត់នៅខេត្តធ្វើអី?

ថេន : អធិការកិច្ច ។

ឈុនលី : ពូថាច្បាំងចឹង ពូចូលតាមពីណា?

ថេន : ដល់យើងឆ្នាំ៨១មកយើងចូលធ្វើទាហានទៅ ។

ឈុនលី : ពេលនឹងពូចាប់ផ្តើមចូលធ្វើទាហាន?

ថេន : បាទ!

ឈុនលី : កាលនឹងមើចបានចូល ត្រូវតែចូល?

ថេន : វាត្រូវតែចូល ព្រោះអីអ្នកដែលតស៊ូទាំងអស់ គ្មានអ្នកណាគេចពីទាហានមួយ ។

ឈុនលី : អានឹងគេថាឲ្យតែចូលដល់នឹង គេហៅអ្នកតស៊ូម៉ែន?

ថេន : បាទ! តស៊ូទាំងអស់ ។

ឈុនលី : ហើយចឹងគេហាត់រៀនអីទេ ព្រោះយើងដំបូង?

ថេន : រៀន ប៉ុន្តែរៀនបានភិចតូច រៀនដែរ រៀនខាងផ្នែកយោធាខាង ។

ឈុនលី : ចុះឆ្នាំណាគេដាក់ម៉ែននៅតំបន់នឹង?

ថេន : មិនគេប្រើតាំងពីឆ្នាំ១៩៨០ ៨១ ៨២ហ្នឹងហើយ ប្រើហើយ ។

ឈុនលី : អ្នកណាគេដាក់ម៉ែនទាំងអស់?

ថេន : ទ័ពវាទាំងអស់អ្នកនៅនឹង ។

ឈុនលី : ទ័ពណា?

ថេន : និយាយរួមទាំងសងខាង ខាងយើងចាស់នៅនេះក៏ដាក់ ដល់គេមកពីនោះក៏ដាក់ដែរ ខាងរដ្ឋ
កម្ពុជា ដែលយើងចេញពីនេះឆ្នាំ ។

ឈុនលី : ទ័ពចាស់ខាងណា?

ថេន : ខាងខ្មែរក្រហមយើង ។ ហើយដល់ពេលយើងចេញទៅ ឆ្នាំ៨៥យើងមិនរត់ចេញពីនេះទៀត
ដល់រដ្ឋកម្ពុជាគេមកតាមព្រំដែនដាក់ម៉ាសារទៀត ចឹងមិនដាក់ ។

ឈុនលី : អូ! ខាងរដ្ឋកម្ពុជាទៀត?

ថេន : បាទ! ខាងយើងប្រើប្រាស់តាមគេ ដូចជាតាមគ្រឹចំនុចៗ ដល់រដ្ឋកម្ពុជាមក គេដាក់តាមព្រំ
ដែនរហូតមក ។

ឈុនលី : ដាក់ៗចង់ឲ្យដុះខ្មែរឆាប់?

ថេន : បាទ! គេប្រើតាមព្រំដែន ហើយយើងប្រើតែតំបន់ណាដែលឆ្លងកាត់ចិន ដាក់ទៅតាមមាត់
អូរ ។

ឈុនលី : ចុះមុនពេលរត់នឹងបាញ់គ្នាខ្លាំង ហេតុអ្វីបានខ្មែរក្រហមរត់ទៅថៃវិញ?

ថេន : វាវែមកខ្លាំងហើយ ។

ឈុនលី : យើងទប់ទល់អត់ឈ្នះ?

ថេន : អត់ឈ្នះទេ ។

ឈុនលី : ចុះកាលនឹងយើងទប់ទល់ជាមួយវៀតណាម ឬមួយជាមួយរដ្ឋកម្ពុជាដែរ?

ថេន : វា ធម្មតាទេ មុនដំបូងគឺវៀតណាមនឹងហើយ ប៉ុន្តែដល់ពេលក្រោយមកគេវៀតណាមត្រូវ
ខាងអង្គការសហប្រជាជាតិនឹង ត្រូវឲ្យដកចេញពីប្រទេសកម្ពុជា ចិនគ្រាន់ជាជំនាញការទេ
ក្រោយមកក៏ខ្មែរនឹងខ្មែរ ។

ឈុនលី : ចិនប្រហែលឆ្នាំណាដែលវៀតណាមចេញទៅ?

ថេន : ឆ្នាំ៧៣ ។

ឈុនលី : ពេលបោះឆ្នោត?

ថេន : អី! មុនបោះឆ្នោត៧៣ ។

ឈុនលី : ដល់ពេលបន្ទាប់ពីបោះឆ្នោតហើយនឹង យើងខ្មែរក្លាងជាមួយរដ្ឋកម្ពុជា?

ថេន : បាទ! យើងកាលនោះ យើងចាប់ពី៧៣មក វាសភាពការណ៍រៀងគួរហើយណា ។

ឈុនលី : អាណិតពេលនឹងមកពីជំរុំវិញហើយមែនទេ?

ថេន : បាទ! មកហើយ ។

ឈុនលី : ជំរុំអីគេ?

ថេន : ជំរុំទី៨ សាយអេច ជំរុំទី៨ ។

ឈុនលី : ជំរុំទី៨?

ថេន : អី!

ឈុនលី : មិនមែន៨៥?

ថេន : អាណិតគេហៅ១-៨៥ ។

ឈុនលី : ឈ្មោះដូចគ្នា?

ថេន : បាទ! ប៉ុនបើ គេហៅជំរំ-៨៥ ។

ឈុនលី : ចុះជំរំគាត់កនៅណា?

ថេន : អានីនជំរំសាយអេច ជំរំទី៨ ជំរំ២ ។

ឈុនលី : អាមួយជំរំ១-៨៥ អាមួយទៀត?

ថេន : ហ្នឹង មួយសាយអេចៗទីប៉ុន្មានជំរំគេផ្សេង ប៉ុន្មាននៅនេះ ។

ឈុនលី : ៨៥ ?

ថេន : បាទ!

ឈុនលី : កាលនឹងគេខុបត្តម្ភស្បៀង?

ថេន : បាទ! ធម្មតា ។

ឈុនលី : ទាហានខ្មែរក្រហមទាំងអស់ គេរត់ទៅនឹងទាំងអស់?

ថេន : បាទ!

ឈុនលី : ហើយចឹងពួកគ្រឿងបំបែកវិញពេលណា?

ថេន : ឆ្នាំ១៩៧០ ៧១ កាលនឹង ។

ឈុនលី : យូរម៉េច ចុះមានអ្នកខ្លះគេរត់មកមុនដែរ?

ថេន : អត់មានទេ ៧០ យើងគ្រឿងបំបែកពីដីថែមកនៅយើងនេះវិញ ។

ឈុនលី : មិនមែនមក៧៧អីទេ?

ថេន : អត់ទេ ។

ឈុនលី : ចុះ៧៧ ៧៨ យើងនៅក្នុងនឹងនៅឡើយ?

ថេន : យើងនៅនឹងដែរ ។

ឈុនលី : ចុះពួក(មេភូមិកណ្តាល) បាទរត់ទៅជាមួយគេដែរ?

ថេន : ទៅជាមួយគ្នា និយាយស្រុកនេះទៅសម្ភាសន៍ម្នាក់ដូចទាំងអស់ ។

ឈុនលី : ប៉ុន្តែសាច់រឿងពីដើមមកខុសគ្នា ។

ថេន : ហ្នឹង ប៉ុន្តែគ្រាន់ថាវាទៅនោះខ្លះដោយសារឆ្នាំ៧៥ ៧៦ អីវាខុសគ្នា ។

ឈុនលី : បើកន្លែងនេះពូថាអង្គភាពៗ ?

ថេន : រទេះភ្លើង ។

ឈុនលី : រទេះភ្លើងថ្មី?

ថេន : ហ្នឹង ។

ឈុនលី : គ្រឿងបំបែកវិញឆ្នាំ៧១ ចុះពេលមកវិញយ៉ាងម៉េចទៅស្ថានភាពនេះ នៅព្រៃដៃល?

ថេន : វាមែនទែនទៅព្រៃវាមិនសូវមានប៉ុន្មានទេ ប៉ុន្តែវាមាន... យើងវាអត់សូវមានព្រៃតាំងពីកាល
ដែលយើងនៅបានប៉ុន្មាន មក៧៧រហូតដល់៨៥ ។ ចឹងម៉ូនេះដូះសម្បែងវាច្រើនដូចចឹង ។

ឈុនលី : ចឹងពេល៧៧ មក៨៥នឹងនាំគ្នាការបំផ្លាញព្រៃនៅបណ្តោយ?

ថេន : បាទ! យើងបង្កើតជាមូលដ្ឋាន មានដូះរឹងប៉ុន្តែនឹង ។

ឈុនលី : ប៉ុន្តែអត់ទាន់មានមីនទេ?

ថេន : អត់មានទេ យើងអត់ប្រើ មាន ។

ឈុនលី : អស់ព្រៃខ្លះហើយ?

ថេន : មានទើបខាងរដ្ឋកម្ពុជាមកដាក់ទេ តាមមាត់អូរ ។

ឈុនលី : ពេលគេមកដាក់នឹង ដាក់ឆ្នាំ៨៥?

ថេន : ៨៥ ។

ឈុនលី : ពេលដែលយើងចេញទៅភ្នាម?

ថេន : ទៅភ្នាម ហ្នឹងគេដាក់ឆ្នាំ១៩៨៥ រហូតដល់យើងត្រឡប់មកវិញហ្នឹងដោះមីននឹង ត្រូវមីន
ច្រើនណាស់ ។

ឈុនលី : ពេលមកវិញនឹង ស្លាប់នឹងត្រូវមីនច្រើន?

ថេន : បាទ! ពេលគេចេញទៅវាបន្ទូលទុកអាមីននឹង ។

ឈុនលី : ហើយចឹង ពេលមកនឹង គេចែកដីចែកអីនៅ?

ថេន : ដីយើងនៅតាមអង្គភាព កាលនោះយើង ។

ឈុនលី : ចឹងបានន័យថាពេលយើងទៅនោះ អង្គភាពយើងទៅទាំងអស់ ដល់ពេលមកវិញរត់ចូលអង្គ
ភាពវិញ?

ថេន : ហ្នឹងទៅទាំងអង្គភាព មកវិញទាំងអង្គភាពដែលអត់មានឲ្យបាត់ទេ ។

ឈុនលី : ប៉ុន្មាននាក់ ម៉ាអង្គភាព?

ថេន : អង្គភាពវាច្រើនដែរ អង្គភាពវាមានយើងរៀបចំខាងនោះដូចខាងបងខាងសាធារណការពី
ដើម បងខាងនោះខាងយូរៗត្រប់ត្រង់ខាងយូរៗម៉ាអង្គភាពទៅ មន្ទីរពេទ្យនោះម៉ាអង្គភាពទៅ
ហើយខាងផ្នែកដឹកជញ្ជូនម៉ាអង្គភាពទៅ ហើយខាងផ្នែកទ័ពម៉ាអង្គភាពទៅ ចឹងវាចែកជាអង្គ
ភាពៗ ។ ហើយទ័ពវាមានអង្គភាពច្រើនទៀត វាមាន១០៦ ១០៧ ១០៨ ១០៩ អង្គ
ភាពវាមួយម៉ារៈនឹង ។ ក្នុងមួយរៈបើគិតមើលទៅម៉ារៈសេនាធំ១០០០ នាក់ដែរ វាច្រើន
ដែរ ។

ឈុនលី : រាប់ម៉ឺនចឹង?

ថេន : រាប់ម៉ឺនមិនតិចទេ ។

ឈុនលី : ច្រើនមែនទេ?

ថេន : យើងគិតថាប្រជាជនយើង ចាប់ពីកោះកុងរហូតដល់ស្រែល្អៅព្រំប្រទល់ឡាវ ហ្នឹងសុទ្ធកម្លាំង តស៊ូ ។ ហ្នឹងប្រជាជនយើងរាប់សែននាក់ វាបើកឆ័ត យើងមិនចាំបាច់និយាយប្រជាជនទេ និយាយកងទ័ព២១កងពល ។ វានៅប៉ុន្មាន...ច្រើនណាស់អ្នកតស៊ូមិនតិចទេបើនិយាយទៅ ។

ឈុនលី : ចឹងពូជលំពេលមកវិញ ពូជធ្វើដូចរបៀបកងទ័ពធម្មតាដែរ?

ថេន : បាទ! កងទ័ពធម្មតា ។

ឈុនលី : ចុះអ្នកណាគេអ្នកគ្រប់គ្រងអង្គភាពហ្នឹងវិញ?

ថេន : ដដែលនឹង ។

ឈុនលី : ឈ្មោះ ឈឺម មុនីនឹង?

ថេន : បាទ! គាត់ថ្នាក់តំបន់ដដែល ។

ឈុនលី : ថ្នាក់តំបន់មកវិញដដែល ហើយអង្គភាពនឹងគេអ្នកចែកដីឲ្យប្រជាជនអីនៅ?

ថេន : បាទ! យើងចែកតាមអង្គភាពៗនៅម្ដុំនេះៗ ។

ឈុនលី : ហើយចឹងបើដីសុទ្ធតែមិនចឹង ធ្វើម៉េចទៅ អ្នកណាដោះមិនឲ្យ?

ថេន : ទ័ពកាលនោះសុទ្ធបច្ចេកទេសខាងដោះមិន... ។

ឈុនលី : ព្រោះយើងធ្លាប់ដាក់តាំងពីមុននឹង?

ថេន : ម្ដុំនេះ និយាយរួមទៅខាងស៊ីម៉ាក់មកដោះតិចណាស់ ភាគច្រើនគឺយើង ។

ឈុនលី : ឆ្នាំណាដែលស៊ីម៉ាក់មក?

ថេន : ស៊ីម៉ាក់មកក្រោយទេ ស៊ីម៉ាក់ទើបយើងធ្វើសមាហរណកម្មហើយ ទើបសម្រេចចូលមកដូច ៧៦ ៧៧ហ្នឹង ។ យើង៧៦យើងផ្តាច់ខ្លួន សមាហរណកម្ម៧៦ ៧៧បានស៊ីម៉ាក់ចូលមកនឹង ស៊ីម៉ាក់ចូលមកនឹងមកដោះនៅកន្លែងដូចដូរយើងមក១០២ តាមដូរនឹងអត់មានប្រជាជន នៅទេ ប៉ុន្តែស៊ីម៉ាក់មកដោះតាម... បើថាតំបន់នេះអត់ចាត់ការ រាវខ្លួនឯង ។

ឈុនលី : ចឹងបានអ្នកខ្លះរាវទៅប៉ះដុះ?

ថេន : បាទ! ស្លាប់ដោយសារមិនច្រើន ។

ឈុនលី : ប៉ុន្តែពេលមកនឹងមានសង្គ្រាមទៀតទេ?

ថេន : មកនឹង វែក្ខាបានមើលបាន៥ឆ្នាំដែរ ។

ឈុនលី : មកនឹងវែក្ខាបាន៥ឆ្នាំទៀត?

ថេន : បាទ!

ឈុនលី : ពីរដំណា?

ថេន : ពីរដំណា មកដល់ ។

ឈុនលី : ៧០ ដល់ ៧៥ ?

ថេន : ៧៦ បានយើងធ្វើ ។

ឈុនលី : ចូលសមាហរណកម្ម?

ថេន : ហ្នឹងចូលគ្នា ។

ឈុនលី : ហ្នឹងច្បាំងជាមួយខាងរដ្ឋកម្ពុជា?

ថេន : បាទ!

ឈុនលី : វ៉ៃគ្នាខ្លាំងទេ?

ថេន : ខ្លាំង ក្នុងសង្គ្រាម ។

ឈុនលី : ដូចស្រីៗ ចុះពូមានគ្រួសារនៅណាវិញ?

ថេន : គ្រួសារនៅស្រុកកំណើត?

ឈុនលី : អត់ទេ ដូចថារៀបការជាមួយគ្នាតាំងពីពេលណា?

ថេន : អី! តាំងពីឆ្នាំ៨១ ។

ឈុនលី : ពេលនៅនឹងដំបូងអត់ទាន់ទៅថៃ?

ថេន : បាទ! តាំងពីជាមួយបងនៅនោះ នៅខាងដងវ៉ៃក ។

ឈុនលី : ចុះដូចខាងទី៣ទៅច្បាំងទៅ ស្រីៗ នៅដូច?

ថេន : គាត់នៅក្រោយ ។

ឈុនលី : ចឹងគ្រួសារពូដឹកជញ្ជូនដែរអត់?

ថេន : បាទ! កាលគាត់នៅលីវដឹកជញ្ជូន ដល់គាត់បានគ្រួសារទៅគាត់មកនៅដូចយើងប្តីប្រពន្ធផ្ទុកគ្នា

ឈុនលី : ប៉ុន្តែដល់ពេលពូទៅច្បាំងខ្លាំង៧០ ជាន់?

ថេន : គាត់នៅដូចមើលកូនមើលចៅនៅដូច ។

ឈុនលី : អត់មានទៅណា?

ថេន : អត់ទេ ។

ឈុនលី : ភាគច្រើនចឹង?

ថេន : តែមានគ្រួសារហើយលែងទៅ ។

ឈុនលី : ភាគច្រើនចឹង?

ថេន : បាទ!

ឈុនលី : ដល់ពេលក្រោយចូលសមាហរណកម្មនឹងនោះ ពេលមុននឹងចូលនឹង សភាពការណ៍កាន់តែ ខ្លាំង ថែមហើយយ៉ាងម៉េច?

ថេន : ដើរហ្នឹងហើយ ដែលយើងឆ្នាំ រឿងឆ្នាំ៧៣ ៧៤ ៧៥ ។

ឈុនលី : បោះឆ្នោតហើយ ៧៤?

ថេន : បាទ! ៧៥ បាញ់គ្នាខ្លាំង ៧៥ វែកខ្លាំងមែនទែន វាខុសគ្នាម៉េច ខ្លាំងម៉េច ។ ហ្នឹងគេទៅមើល វែកខ្លាំងខ្ទេចម៉េច ។

ឈុនលី : ហើយយើងខំប្រឹងប្រយុទ្ធដែរ?

ថេន : បាទ! ខំប្រយុទ្ធ ខំទប់ដៃ ប៉ុន្តែល្អដែរ អ្នកដឹកនាំម៉ាចំនួនឃើញការធ្វើសង្គ្រាមវាមិនអាច ឃើញថាអ្នកណាឈ្នះ ហើយក៏មិនអាចអ្នកណាបាញ់ដៃ កាន់តែដំហើចកាន់តែហិនហោច វាកាន់តែ...ច្រើន និយាយរួមខាង...សម្រាប់ប្រទេសខ្មែរយើង ។ ចឹងក៏ទំនាក់ទំនងគ្នាថា យើងឈប់ច្បាំងទៅ ។

ឈុនលី : ចឹងកាលនឹងអ្នកណាគេដូចជាដឹកនាំចរចា?

ថេន : ហ្នឹងលោកអ៊ីអៀង សារី និយាយឲ្យចំ ។

ឈុនលី : ព្រោះគាត់អ្នកគ្រប់គ្រង?

ថេន : អ៊ីអៀង សារី គាត់មានកូនចៅដែលចប់នៅនេះ គឺលោកសុខ ភាពៗ ប៉ុន្តែគ្រាន់ថាគាត់ទំនាក់ ទំនងជាអ៊ី អៀង សារីចឹងទៅ ។ ខាងលោកសុខ ភាពនឹងគាត់បង្កើតសេវាមួយ ដើម្បីទំនាក់ ទំនងជាមួយខាងរដ្ឋកម្ពុជា ជាពិសេសសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីហ៊ុនសែន រាល់ថ្ងៃនេះ ។ ចឹងទៅ គាត់ទប់ស្កាត់ខាងអ្នកដែលគេមិនដឹង មានអ្នកខ្លះគេមិនទាន់ដឹងថាយើងធ្វើយ៉ាងម៉េចៗទេ គេ ប្រុងនឹងវែយើងដែរនឹង ដូចជាអ្នកទៅសួរដូចគ្នានឹង ។ តែខាងប៉ែលិន នឹងម៉ាឡៃនេះ ទំនាក់ ទំនងខាងសម្តេចនឹងទៅ ។ បាទនៅឆ្នាំ៧៦ យើង ។

ឈុនលី : ផ្តាច់ខ្លួនចូលក្នាបណ្តោយ?

ថេន : ជួបក្នាបណ្តោយ ។

ឈុនលី : ចឹងកាលនឹងមានតែស្រុកម៉ាឡៃ ហើយជាមួយប៉ែលិនចឹងមកជុំគ្នា?

ថេន : បាទ! មុនដំបូងគឺម៉ាឡៃនឹងឯង ហើយបាទបន្ទាប់មកប៉ែលិនបាទ លោកអ៊ី ឈាន និងលោក សុខ ភាព គាត់ទំនាក់ទំនងគ្នាចឹងទៅ គាត់ចិត្តដូចគ្នា ។

ឈុនលី : លោកអ៊ី ឈាន គាត់មានឋានៈស្មើគ្នាជាមួយលោកសុខ ភាពនឹង?

ថេន : បាទ!

ឈុនលី : គ្រាន់ថាម្នាក់គាត់កាន់ខាងម៉ាឡៃ ម្នាក់ទៀត?

ថេន : បាទ! ខាងនោះគេហៅកងពលធំ ។

ឈុនលី : លេខប៉ុន្មាន មានលេខមានអី?

ថេន : លេខកងពលធំនឹងវាលេខ១៥០ ដឹកនាំដោយលោកសុខ ភាព ហើយលោកអ៊ុំ ឈាន កងពលប៉ុន្មានបងឈាន ។ ហ្នឹងថា៥០ ជាង ប៉ុន្តែដូចជាមិនដឹងទេ ខាងអ៊ុំ ឈាន ។

ឈុនលី : គ្រាន់ខាងយើងដឹងឈ្មោះ ។

ថេន : ប៉ែលិន ។

ឈុនលី : ចុះដល់ពេលក្រោយសមាហរណកម្មចិន ពូនៅធ្វើទ័ពទៀតអត់?

ថេន : បាទ! កាលនឹងព្រោះថាពាក្យសមាហរណកម្ម គឺថាចូលរួមៗជាមួយ.....ហើយក៏គ្មានអ្នក ឈ្នះអ្នកណាចាញ់ ។

ឈុនលី : និយាយទៅរួមរួមគ្នា?

ថេន : បាទ! អ្នកណាដែលមានតួនាទីអី គឺកាន់តួនាទីនឹងដដែល ពាក្យនឹងគឺចិន ហើយគឺយើងរស់នៅ ដោយការបង្កើតរបស់រដ្ឋាភិបាលយ៉ាងម៉េច គឺធ្វើតាមនឹង ។ ចិនស្រុកម៉ាំឡែយើងវាក៏តែជា កងទ័ព២ផ្នែក មួយខាងកងពល មួយខាងសឹករង ។ សឹករងយើងហៅកងទ័ពស្រុក ។ ចិន យើងធ្វើជាកងទ័ពស្រុកតាមដែនការរបស់រដ្ឋាភិបាល ។

ឈុនលី : ពូខាងកងទ័ពស្រុក?

ថេន : បាទ! ប៉ុន្តែឥឡូវនេះដាច់ហើយ ឥឡូវនេះពួកខ្ញុំពិការ ចិនចូលរំសាយហៅទ័ពរំសាយហើយ ។ រស់នៅជាប្រជាជនសាមញ្ញធម្មតា ។

ឈុនលី : ចិនពួកកាន់កងស្រុកនឹង ពូអ្នកកាន់?

ថេន : អត់ទេ នៅប្រជាជនផ្សេង ។

ឈុនលី : អ្នកណាគេអ្នកកាប់ខាងនឹង?

ថេន : លោកជា ជឿន ។

ឈុនលី : អានឹងពេលផ្តាច់ខ្លួនដែរ ៧៦ ដែរ?

ថេន : បាទ! លោក ជា ជឿន មេបញ្ជាការសឹករងស្រុក ។

ឈុនលី : ពេលនឹងគេបង្កើតជាស្រុក?

ថេន : បាទ! បង្កើតជាកងទ័ពស្រុក ហើយបានដាក់ស្រុកម៉ាំឡែ ។

ឈុនលី : ហើយគេបែងចែងភូមិ ឃុំ តាមក្រោយទៀត?

ថេន : បាទ!

ឈុនលី : ហើយពួករស់នៅ?

ថេន : ខ្ញុំនៅភូមិកណ្តាល ។

ឈុនលី : រស់នៅតាំងពីនឹងរហូតមកដល់ឥឡូវ?

ថេន : បាទ!

ឈុនលី : ចុះដល់ពេលឆ្នាំណាដែលពូឈប់ធ្វើនេះ ពូពិការដើរឆ្នាំណា?

ថេន : ខ្ញុំពិការតាំងពីឆ្នាំ៨៨ ១៩៨៨ ។

ឈុនលី : អានឹងនៅថែនឹង?

ថេន : បាទ! កាលនឹងខ្ញុំនៅថែ ។

ឈុនលី : ម៉េចបានពិការចឹង?

ថេន : យើងចូលៗ វ៉ៃដែរ ។

ឈុនលី : ចឹងបានន័យថាទៅថែនឹង គេឲ្យយើងចេញចូល?

ថេន : បាទ! យើងនៅថែមែន កន្លែងនឹងជំរកទឹក ប៉ុន្តែយើងត្រូវតែចូលទៅវ៉ៃក្នុង ។

ឈុនលី : ប៉ុន្តែយើងធ្វើអត់បានប៉ុន្មានដែល?

អ្នកជិតខាង : ធ្វើមិនបានប៉ុន្មានទេ ។

ឈុនលី : ចឹងយើងវ៉ៃហើយយើងចូលទៅនឹងវិញ?

អ្នកជិតខាង : អី! វ៉ៃចេញចូលទៅដីថែ ។

ឈុនលី : ដូចដូះយើងនៅ?

ថេន : បាទ! កាលនោះចេះ ដូចនៅជំរក-៨៥ នឹង គឺយើងសំខាន់នៅតែអ្នកយ៉ាងទេ ដូចខាងបង អ្នកយ៉ាង ហើយនឹងក្រសួរនៅនឹង ។ បើកងទ័ពនៅក្នុងទាំងអស់ វ៉ៃក្នុងព្រំដែនអត់មាន ប៉ុន កម្លាំងវ៉ៃ ។

អ្នកជិតខាង : ប៉ុន្តែ សម្ភារៈគ្រាប់អីនៅនោះ ដល់ពេលវ៉ៃទៅវ៉ៃដឹកជញ្ជូនទ័ពចេញទៅទ្វេទ័ពនៅក្នុង នោះ ។

ឈុនលី : ពូឈប់ធ្វើទ័ពនឹងឆ្នាំណា?

ថេន : គេកាត់រំសាយខ្នងប៉ុនណា ២០០០ ជាង ។

អ្នកជិតខាង : យើងទៅកាត់ប៉ុន្មានឆ្នាំហើយ យើងទៅកាត់ ។

ថេន : ហ្នឹងហើយ ប៉ុន្តែគ្រាន់ថានិយាយរួមទៅយើងនៅប្រើប្រាក់កោលនយោបាយរបស់ទ័ពដែល តាមរយៈពហុភាព ។ ប៉ុនទើបឆ្នាំ២០០៨ ២០០៩ បានយើងកាត់រំសាយចេញពីនែក!

ឈុនលី : ទើបថ្មីៗដែរ?

ថេន : បាទ! អានឹងយើងលែងទទួលកោលនយោបាយពីទ័ពហើយណា អត់មានទេ ។

អ្នកជិតខាង : អានីងចូលមកដល់សង្គមកិច្ច ។

ថេន : បាទ! ចឹងមករាល់ថ្ងៃនេះ យើងប្រើប្រាស់ប្រាក់ខែខាងសង្គមកិច្ចវិញ ទទួលបានពីសង្គម ។

ឈុនលី : ចឹងពូទើបនឹងឈប់ដែរ?

ថេន : បាទ!

ឈុនលី : ខ្លះខែណា ២០០៧?

ថេន : ២០០៧ ខែ១ ។

ឈុនលី : តាំងពីដើមឆ្នាំ?

ថេន : បាទ! កាលពីតទៅដែនការកេកាត់យូរហើយ ប៉ុន្តែគ្រាន់ថាកាលនោះលុយវាមិនទាន់មាន ចឹង គេទុកៗ បើកជាមួយទ័ព ។ បើយើងមិនធ្វើអីយើងមិនទៅបន្ទាយអីទេ យើងនៅដូះ បើយើង ពិការហើយ ប៉ុន្តែគ្រាន់ថាយើងទទួលបានបៀវត្សរ៍តាមរយៈកងទ័ពនឹង ទម្រាំគេមានលុយសង្គម កិច្ចនឹង បានគេបញ្ជូនសង្គមកិច្ចមក ។ ប៉ុន្តែវាមានច្រើនជំហាន វាមានជំហានសាកល្បង ម៉ាំ វ៉ាត្តទៅ ជំហានទី១ ១ វ៉ាត្តទៅ ជំហានទី២ បានពួកខ្ញុំ ។

ឈុនលី : ចុះដូចពូពេលក្រោយពីកាត់បន្ថយទ័ពចឹង ពូរស់នៅនឹងធម្មតា ពូធ្វើការងារអី?

ថេន : បាទ! នៅជាប្រជាពលរដ្ឋធម្មតា អត់ទេ ។

ឈុនលី : ដាំចំការងារអី?

ថេន : ខ្ញុំមានដែរ មានចំការតូចៗ ។

ឈុនលី : ចំការសណ្តែកចំការអីនឹង?

ថេន : បាទ!

ឈុនលី : ចឹងរហូតមកដល់ឥឡូវវាពូមានកូនប៉ុន្មាននាក់?

ថេន : ៤ ។

ឈុនលី : ប្រុសប៉ុន្មាន ស្រីប៉ុន្មាន?

ថេន : ប្រុស១ ស្រី៣ ។

ឈុនលី : បានរៀនសូត្រច្រើនដែរ?

ថេន : វាបងគេរៀនបានតិច រៀនបានថ្នាក់ទី៧ បន្ទាប់មកប្រុសបានបាក់ខ្ទុប បន្ទាប់មកទៀតនោះ បានខ្ចីប្លូម ហើយពៅគេនោះជិតប្រឡងខ្ចីប្លូម ។

ឈុនលី : ថ្នាក់ទី៨ ៧?

ថេន : បាទ!

ឈុនលី : ហើយពូដែលទៅលេងស្រុកកំណើតវិញដែរ?

ថេន : ទៅ ។

ឈុនលី : ទៅញឹក?

ថេន : បាទ! មិនសូវញឹកប៉ុន្មាន ។

ឈុនលី : ទៅខែបុណ្យទាន?

ថេន : ជួនកាលបុណ្យទានអត់សូវយើងបានទៅទេ អាពេលណាយើងទំនេរខ្ញុំទៅ ទៅបានប្រហែលជា ៥ដង ៦ដង ។

ឈុនលី : ចុះដូចពូបែកពីស្រុកកំណើតយូរហើយ ដល់ពេលទៅលេងវិញដូចមានអារម្មណ៍ម៉េច?

ថេន : អានីធម្មតាទេ ប៉ុន្តែគ្រាន់ថាយើងការកាត់ចិត្តរបស់យើង យើងមិនធ្លាប់បែកពីឥឡូវទេ យើងបែកតាំងពីដើម តាំងពីយូរមកសង្គ្រាមវៃអាមេរិចកាំង ដល់យើងសង្គ្រាមបែកយូរនេះ យើងរវាងយើងជាមួយរៀតណាម ដែលយើងយូរ៣០ឆ្នាំបានៗទៅនោះ បានយើងបាន ទៅលេង ។

ឈុនលី : ចុះដល់ពេលទៅដល់ ពួកកាត់មានភ្នាក់ងារបងប្អូន?

ថេន : ការពិតទៅកាត់ដឹងៗដំណឹងយើងមុនទៅហើយ ប្រហែលជា៧ឆ្នាំទៅហើយ តាំងខ្ញុំនៅនេះ ។

ឈុនលី : ខ្លះ២០០០ ជាង ខ្លះប៉ុន្មាន?

ថេន : កាត់ដឹងតាំងពី៨០ ជាង ។

ឈុនលី : កាត់ហៅទៅវិញ?

ថេន : ទេ! កាត់ហៅដែរ ។

ឈុនលី : តែម៉េចពូអត់ទៅ?

ថេន : ព្រោះនេះធម្មតាទេ យើងនៅនេះយើងចង់ដឹងលទ្ធផលចុងក្រោយវាយ៉ាងម៉េចៗ ។

ឈុនលី : ព្រោះខំតស៊ូយូរមកហើយ?

ថេន : បាទ! ហើយម្យ៉ាងយើងម្នាក់ៗយើងថាយើងជាអ្នកស្នេហាជាតិ មិនចឹង ទាំងអស់គ្នាអ្នកស្នេហាជាតិ អ្វីដែលថាគេចូលមកទន្ទ្រាននៅស្រុកយើង ដែលយើងសុខចិត្តចុះព្រាមគេ អានេះ ក្លាយឯង បើសិនគេមកទន្ទ្រានលើក្រុមក្រសួងយើងដែលសុខចិត្ត យើងត្រូវតស៊ូ ។ កាលនោះយើងមិនដឹងថាវារីវត្តន៍ដល់ម្លឹងថាចឹង ។ ដល់កាលនោះយើងសន្និបាតកំពូលនៅប្រទេស បារាំង ២៣តុលាឆ្នាំ១៩៧១ ដែលយើងឲ្យយួនចេញពីកម្ពុជាចឹង ដកចេញពីកម្ពុជាដើម្បីឲ្យ ខ្មែរយើងរួបរួមគ្នាវិញ ។ ដល់ចឹងទៅយួនគេចាប់ផ្តើមដកៗទៅ ដល់យើងនៅឆ្នាំ៧៧ យើង បង្កើតអាថ្នៃ២៣តុលា ។

ឈុនលី : កិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស?

ថេន : បាទ! ឲ្យមានអ៊ុនតាក់ចុះមក ការពិតទៅកាលនោះអត់មានអង្គការកណ្តាលមកគេនិយាយពី រឿងប៉ុលពតទេ ។ អាថ្នៀលពតុលា គឺប៉ុលពតអ្នកបង្កើតកាលនឹង ប៉ុលពតផ្ទាល់អ្នកបង្កើត បើគ្មានបង្កើតទេ ថ្ងៃ២៣តុលានឹង ក៏អ៊ុនតាក់គ្មានមកដែរ ។ ២៣តុលា បានអ៊ុនតាក់ចូលមក រៀបចំប្រទេសកម្ពុជាយើង ឲ្យទៅជាប្រទេសខ្មែរ ឲ្យវាទៅមានខ្មែរអំណាចយុវភូមិខ្មែរសុទ្ធ បានធ្វើការបោះឆ្នោតក្រោមអ៊ុនតាក់ ហើយបានគេទាមទារឲ្យយើងចូលរួមបោះឆ្នោតដែរ ។ ប៉ុន្តែកាលនោះដោយសារមានអ្នកដឹកនាំម៉ាច្នួន ដែលប្រឆាំងមិនឲ្យយើងចូលបោះឆ្នោត ។

ឈុនលី : អ្នកណាគេទៅ?

ថេន : ប៉ុន្តែឡូវនេះបាត់ហើយ ស៊ុន សេន ។

ឈុនលី : គាត់អត់ឲ្យចូល?

ថេន : អត់ឲ្យចូល ប៉ុន្តែសុទ្ធប៉ុលពត ទស្សនៈខៀវ សំផន ទស្សនៈអៀង សារី គាត់ឲ្យចូល ហើយទស្សនៈអ៊ុន ជា ឲ្យចូលបោះឆ្នោតទៅ ព្រោះយើងមិនមែនសង្ឃឹមថាឈ្នះ គឺចាញ់ ប៉ុន្តែចាញ់ក៏វាមានឈ្មោះក្នុងរដ្ឋសភាដែរ ។ យើងមានឈ្មោះបោះឆ្នោតម៉ាអាណត្តិដែរ ។ ប៉ុន្តែដល់ពេលហើយចាញ់បោកស៊ុន សេន មិនឲ្យចូល ។ ដល់ចឹងសង្គ្រាមយើងចេះវារាំងវៃ តិចណា ព្រោះគាត់យល់ឃើញចេះ ប៉ុលពតយល់ឃើញថាបើសិនយើងមិនអ្នកឲ្យអ៊ុនតាក់ ចូលទេ វាចេះសង្គ្រាមរាំងវៃ ។ កើតលីប័ង្កកម្ពុជា ប្រទេសលីប័ង្កកម្ពុជាហើយ រលាយ បើ កាលណាបើសិនយើងរាំងវៃឈ្នះ ក៏ភាគីប៉ុន្មាននឹងគេមិនពេញចិត្តនឹង ចេញទៅនោះ មិនរាំងវៃ ទៅទៀតៗ ប្រទេសខ្មែរយើងរាំងវៃៗទន់ដៃទន់ជើង គេមកម៉ាក្រិបទៀតអស់រលីង ចឹងក៏សុខ ចិត្តមានថ្ងៃ២៣តុលានេះ ឲ្យខ្មែរមាន៤ភាគីនេះ វាទៅជាត្រីភាគីទៅរួមគ្នាវិញទៅ ហ្នឹង ទស្សនៈគាត់ ប៉ុន្តែមិនដល់ ។

ឈុនលី : ៤ភាគី ហើយនៅសល់តែ៣ភាគីវិញ ដោយសារតែស៊ុន សេនអត់ឲ្យចូលរួម?

ថេន : បាទ! កាលនោះវាមានខាងរដ្ឋកម្ពុជា១ ស៊ីន សាន២ ហើយខាងសម្តេចសីហនុ៣ ហើយ យើង៤ ហៅ៤ភាគីចូលគ្នាទៅជាត្រីភាគី ។

ឈុនលី : ចឹងបានន័យថាយើងទៅជាក្រុមប្រឆាំងនឹងគេវិញ ដល់ពេលយើងអត់ចូល?

ថេន : បាទ! យើងអត់ចូល គេដាក់ក្រៅច្បាប់ ប៉ុន្តែដល់ដួងខ្ញុំបញ្ជាក់ខាងលើដោយសារមានអៀង សារី គាត់ដំហរមួយ ហើយដល់ខាងនោះស៊ុន សេន មុននឹងស្លាប់នេះ មកធ្វើបាបនៅស្រុក ម៉ាឡៃសំបើមណាស់ ។

ឈុនលី : ធ្វើបាបម៉េចខ្លះ?

ថេន : ដោយសារ ដកហូតនៅទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋខ្លួន គេចង់ឲ្យយើងធ្វើដំណើរការពីដើមមក ថាឆ្នាំនេះ មួយទាំងអស់គ្នា ។

ឈុនលី : រួមទៀតហើយ?

ថេន : រួមទៀត ។

ឈុនលី : អានីនឆ្នាំណាទៅ ដក?

ថេន : ឆ្នាំ៧៤ ៧៥ មកដករទេគោ ដកឡាន ដកអីពីបងប្អូនយើង ។

អ្នកជិតខាង : ចឹងបានម៉ាឡៃដាក់រទេះគោនៅរង្វង់មូលតំណាង កាលនឹងជំនាន់នឹងដករទេះគោនឹងបាន ប្រជាជនប៉ះប្រាណឡើងប្រឆាំងវិញ ។

ឈុនលី : តំណាងអីគេ?

អ្នកជិតខាង : តំណាងដែលគេដករទេះគោពីប្រជាជនដែលទៅរកស៊ី ។

ថេន : បាទ! ប្រជាជនយើងមានរទេះ មានគោ ដែលសម្រាប់យកមកប្រើប្រាស់ រកស៊ី ។

អ្នកជិតខាង : ចុះប្រជាជនពីដើម ពីសង្គម ពីដូនតាមកវាស់ដោយសាររទេះមានគោ មានក្របីដែល ក្នុងរាស់ ដល់ពេលគេមកធ្វើចឹងដកតាំងពីអាត្រាក្រែកឡាន ដល់ពេលឈានដល់ដករទេះគោ គេប៉ះប្រាណបណ្តោយ ។ ប៉ះប្រាណផ្តាច់ខ្លួនបណ្តោយ ។

ថេន : ហើយស៊ុន សេននឹង ក៏យើងមិនដឹងថាគាត់ជាកម្លាំងខាងណាដែរ ប៉ុន្តែគ្រាន់ថាប៉ុលពតដឹងថា ស៊ុន សេននេះបំផ្លាញខ្មែរយើងតាំងពីឆ្នាំ១៧៧៥ ដែលយើងរំដោះខ្មែរ ហើយគាត់ នោះឯង ជាអ្នកសម្លាប់ប្រជាជនផ្ទាល់ ។

ឈុនលី : ស៊ុន សេន?

ថេន : បាទ!

ឈុនលី : បានន័យថាស៊ុន សេន ក្បត់ប៉ុលពត ហើយប៉ុលពតទើបនឹងដឹងក្រោយ?

ថេន : ក្បត់ហ្នឹងអ្នកតស៊ូ បាទ! ព្រោះប៉ុលពត អ៊ីខៀវ សំផន ជាអ្នកតស៊ូ ជាអ្នកស្នេហាជាតិពិត ប្រាកដ តែស៊ុន សេនទេ ជាអ្នកសម្លាប់ ។ កាលនោះពេលគាត់រាប់ហើយមិនដឹងណាយក គាត់មកកាត់ទោស ។

ឈុនលី : ...ប៉ះប្រាណផ្តាច់ខ្លួនទៅ?

ថេន : បាទ! ដល់ចឹងទៅបានអី អៀង សារី ឃើញស្ថានភាពនឹងវាមិនអាចយកឈ្នះចាញ់បាន ហើយម្យ៉ាងទៀតយើងឃើញថាភាគច្រើន គឺខ្មែរនិងខ្មែររំដោះខ្មែររំដោះខ្មែរ ខ្ញុំក៏មានបង ប្អូនខាងនោះរំដោះឯង ដល់ចឹងទៅតាមរយៈលោកសុខ ភាពរាល់ថ្ងៃនេះ ។ លោកសុខ ភាព គាត់ជាទីប្រឹក្សាផ្ទាល់របស់សម្តេចនាយករាល់ថ្ងៃហើយនឹងលោកអ៊ី ឈាន ។

ឈុនលី : ខាងប៉ែណិទ?

ថេន : បាទ!

អ្នកជិតខាង : កុំអីទុកត្រៀមកម្លាំងវ៉ៃគ្នា ដឹកត្រង់សេររៀងខ្លួន ខាងតាកន ហើយនឹងខាងម៉ាឡៃ ។

ឈុនលី : ខាងតាកនៗខាងណា?

ថេន : តាកនខាង៣២ តំបន់ផ្សេង ។

អ្នកជិតខាង : ស៊ុន សេន ខាងស៊ុន សេន ខាង៣២នឹង ។

ថេន : តាកននឹងកាត់ប្លុនស៊ុន សេន ។

ឈុនលី : ប្លុនបង្កើត?

ថេន : បាទ!

អ្នកជិតខាង : ត្រៀមដឹកត្រង់សេរដាក់ទល់មុខគ្នាហើយនឹង ។

ឈុនលី : ដល់ពេលនឹងដូចរបៀបថាអ្នកតស៊ូដូចគ្នាប៉ុន្តែទៅជាសង្គ្រាមផ្ទៃក្នុង?

ថេន : បាទ! ដល់ចឹងបានលោកសុខ ភាពនេះតាមរយៈលោកអ៊ីអៀង សារីៗ អ្នកដឹកនាំហើយ តាមរយៈលោកសុខ ភាព លោកអ៊ី ឈាននឹង បង្កើតចលនាដាច់ខ្លួន ថាបង្កើតចលនាដាច់ ខ្លួនមុន ទំនាក់ទំនងខាងសម្តេចខាងរដ្ឋាភិបាល ។ កាលនោះយើងទំនាក់ទំនងខាងសម្តេចផ្ទាល់ តែម្តង យើងចាត់ចែងទៅចូលរួមផ្សះផ្សាគ្នាទៅ ។

ឈុនលី : ពូថាទៅដករទេះកាលនឹង៧០ ប៉ុន្មាន?

ថេន : ៧៤ ៧៥ ដក ។

អ្នកជិតខាង : ទេ យើងដាច់៧៦ ៧៧ ។

ថេន : យើង៧៦ ។

ឈុនលី : ខែណាពូចាំទេ?

ថេន : កាលសម្តេចហ៊ុន សែន ខែ៧ ថ្ងៃ១៥ ខែ៧ ។

ឈុនលី : ថ្ងៃ១៥ ខែ៧?

ថេន : ថ្ងៃ១៥ ខែ៧ បាទ! ។

អ្នកជិតខាង : មុនដំបូងដកឡានដកអីប្រជាជនអត់ទាន់ប៉ះបោរទេ តែពេលដករទេះគោដករបស់កសិករ ហើយ ។

ឈុនលី : អានឹងដូចរបៀបថា ចុះម៉េចបានប្រជាជនកាត់ប៉ះបោរ ព្រោះពីមុនមក៧៥-៧៧ កាត់នៅ របៀបសហករណ៍ដែរ ហេតុអីបានដក ដើម្បីដាក់របស់រួម ប៉ុន្តែកាត់ទៅជាប៉ះបោរវិញ?

ថេន : បាទ! យើងកាលនោះ រត់ចេញពីភ្នំពេញ រត់ចេញពីមូលដ្ឋានដោយសារអី ដោយសារអា
ន្ទាវិទ្យាល័យនឹងឯង ។ បើគាត់ចង់ទៅអាណានិយមអ្នកណាសុខចិត្ត ។

ឈុនលី : គាត់គិតថាពិបាកចឹង?

ថេន : បាទ! យើងដឹងហើយតើ ប្រជាជនយើងកូនចៅយើងរកតែនិប្រយោជន៍មិនបាន ។

អ្នកជិតខាង : ដល់ពេលរត់មករស់នៅឯកជនគេស្រួល ដល់ចឹងគេចង់ទៅនិយមវិញ ប្រជាជនប៉ះ
ប្រាណ ។

ថេន : កាលនោះបើសិនជាកុំមានយួន ខ្មែរយើងអត់មានអារម្មណ៍មកខាងលិច ៧៧ ។ បើសិនណា
សង្គ្រាមផ្ទៃក្នុងវិញ សង្គ្រាមរវាងខ្មែរនិងខ្មែរ គ្មានខ្មែររត់ចេញទេ អត់មានទេ ។ ប៉ុន្តែខ្លាំងគឺ
យួនម្តងកាលនោះចូលមក ប៉ុន្តែកាលនោះខាងរដ្ឋកម្ពុជាគេបង្កើតថាវណសិរស្សសង្គ្រោះជាតិដូច
សម្តេចនាយកកាត់លើក បើសិនគាត់ មិនពឹងពាក់គេ មិនឆ្ងាយចប់ទេ សង្គ្រាម អ្នកសម្លាប់
ជំនាន់នោះ ។ គាត់តែងនិយាយធម្មតាទេ ក្រុមក្រសួងតែមួយ បើទាស់ទែងគ្នាហើយ ឪពុក
ណែនាំកូននឹងក៏មិនស្តាប់ បងប្អូនតៗទៀតណែនាំអាក្នុងមួយនឹងមិនស្តាប់ ត្រូវពឹងពាក់អ្នកជិត
ខាង ។ ចឹងគាត់ត្រូវពឹងពាក់អ្នកជិតខាង កាលនោះពឹងពាក់អ្នកជិតខាង ដើម្បីមកទប់ស្កាត់អា
បញ្ជានឹងឲ្យបានសិន ហើយចាំដកចេញទៅវិញ អានឹងចឹង ។ ហើយកាលនោះខ្មែរនិងខ្មែរអត់
មានរត់ចេញទេ ។

ឈុនលី : ចឹងបានន័យថាប្រជាជនដែលគាត់រត់មកតាមនឹង គាត់ចង់ចូលជាមួយរដ្ឋាភិបាលដែរ?

ថេន : បាទ! ទស្សនៈមិនទំនាស់គ្នាទេ រឿងខ្មែរនិងខ្មែរ អត់ទំនាស់សោះ ។

ឈុនលី : តែអាស្រ័យអ្នកដឹកនាំ?

ថេន : បាទ! គឺសំខាន់យើងឃើញច្បាស់ថាឥឡូវមិនមែនខ្មែរ គឺយួនមកទាំងកាប៉ាល់មកទាំងរថ
ក្រោះមកទាំងអី ចឹងបាននាំគ្នាចេញមក បើមានសម្តេចរាល់ថ្ងៃមានអី ។

ឈុនលី : យើងគិតថាមិនប្រជាជនយើងណា?

ថេន : បាទ! យើងថាជារឿងឈ្នានីយ រឿងបរទេសឈ្នានីយ ។

ឈុនលី : ដូចបងប្អូនពូនៅនោះ ដល់ពេលគាត់ដឹងពូនៅចូលជាមួយខ្មែរក្រហម គាត់ខឹង គាត់អីអត់?

ថេន : គាត់អត់មានអី មានតែខឹងអី ប៉ុន្តែគ្រាន់តែថាគាត់មិនចង់ឲ្យយើងនៅក្រៅ មកនៅនឹងព្រៃ
គាត់យល់ឃើញថា យើងតស៊ូនៅក្រៅយើងមិនអាចឈ្នះខាងក្នុងទេ នៅដល់ណាទៀត ។ ក៏
ប៉ុន្តែការយល់របស់គាត់ក៏មិនត្រូវទេ ១០០ភាគរយដែរ យើងគិតថាការរើអាមេរិចកាំង
យើងនៅខាងក្រៅ ហេតុអីបានអាមេរិចកាំងវាចាញ់ កាលនោះដោយសារកម្លាំងប្រជាជន

យើងស្នេហាជាតិ អាមេរិចកាំងចង់ក្របក្រងខ្មែរយើងទាំងស្រុងកាលនឹង ។ និយាយពីប្រវត្តិសាស្ត្រចិន វាពាក់ព័ន្ធច្រើន នឹកឃើញថាយើងតស៊ូមិនមែនចាញ់ទេ គឺឈ្នះ ។

ឈុនលី : ចុះដល់ពេលក្រោយស្រុកយើងសន្តិភាពហើយ ពួកគេថាយើងចង់ដូរដូរជាមួយប្រជាជនដទៃ?

ថេន : ទេ!

ឈុនលី : របៀបថាយើងកាលលើកមុននៅបែកបាក់គ្នា ដល់ពេលក្រោយពួកគេត្រូវគ្នាជាមួយគេ?

ថេន : ឥឡូវជាទស្សនៈគោលដំបូងរបស់ពួកខាងខ្ញុំ ខ្ញុំថាបើខ្ញុំនិយាយ ខ្ញុំហ៊ានថាបើខ្ញុំនិយាយតែម្នាក់ឯង បងប្អូននៅនេះក៏ចិត្តដូចខ្ញុំ ។

ឈុនលី : ចង់ត្រូវជាមួយគេជាមួយឯង?

ថេន : បាទ! គឺយើងមិនចង់ឲ្យមានសង្គ្រាមតទៅទៀតទេ អត់ចង់មានទាល់តែសោះ ហើយទស្សនៈម្នាក់ៗទាំងអស់គ្នានេះ គឺថារកខ្មែរឲ្យពិតមែន តាំងពីកំពូលរហូតដល់បាត និយាយរួមអ្នកដឹកនាំឲ្យទៅជាខ្មែរ សម្តេចនាយកកាត់ខ័របង្កើតតាំងពីក្រសួងវប្បធម៌ រាល់ថ្ងៃនេះមិនឲ្យយកវប្បធម៌បរទេសមកប្រលូកប្រឡំ មិនឲ្យយកស្តីមកដាក់ខ្មែរយើងលំបាក បង្កើតជាល្ខោន បង្កើតជាយីកេ បង្កើតជាអាស៊ី បង្កើតជាមហោរី អាចឹងជាកុណធម៌របស់គាត់ គាត់ចង់ឲ្យខ្មែរយើងស្គាល់ខ្មែរច្បាស់ ស្គាល់ធាតុខ្មែរយើងច្បាស់ពិតប្រាកដ មិនដូចថែរាល់ថ្ងៃចោទថាខ្មែរយើងមិនមែនខ្មែរនៅនេះទេ មិនចឹង ។ ថាខ្មែរយើងប្រឡំប្រវត្តិសាស្ត្រ ការពិតហ្នឹងហើយវាតើ ។

ឈុនលី : អ្នកបន្ត?

ថេន : បាទ! វាបំភ្លៃប្រវត្តិសាស្ត្រ ព្រោះខ្ញុំរៀនពីប្រវត្តិសាស្ត្រ ខ្ញុំយល់ ខ្ញុំដឹងច្រើនពីប្រវត្តិសាស្ត្រថាខ្មែរយើងគឺពូជអំបូលនៅនឹង ។ ហើយប្រទេសខ្មែរយើងមិនមែនតូចទេដើមមក រាប់ម៉ឺនអី! រាប់លានម៉ែត្រការវើដី មិនមែនរាប់ម៉ឺន រាប់លានម៉ែត្រការវើដី មិនមែននៅរាល់ថ្ងៃនឹង ៨១ ពាន់ម៉ែត្រការវើទេ ។ ចឹងថែគ្មានដីណាតិចទេ នៅកោះណាមួយថែដែលពួកនិយមរបស់ចិនមកនៅ ។ ថែទើបមានឈ្មោះនៅសតវត្សរ៍ទី១៣ ហើយនៅក្រោយប្រាសាទព្រះវិហារដែលយើងបង្កើតនៅសតវត្សរ៍ទី១១ ហើយថែទើបមានឈ្មោះនៅសតវត្សរ៍ទី១៣ ។

ឈុនលី : ចុះយើងទៅជំរិច គេធ្វើបាបយើងអត់?

ថេន : អូ! មិនធ្វើបាបម៉េច យើងជាមែនទែនជាប្រជាជននរណាម្នាក់ទៅនៅប្រទេសគេ ប៉ុន្តែដោយសារអ្នកដឹកនាំយើងឈ្មោះវ៉ៃណាស់ កាលនោះគឺយើងសហការជាមួយអ្នកដឹកនាំថែកំពូលៗ ថែក៏គេមានអ្នកគោលដំបូងដែរ មិនមែនអត់ទេ យើងមានកម្លាំងតស៊ូចង់ប្រឆាំងនឹងពួកថែ

ក៏មាន ។ ចឹងអ្នកដឹកនាំយើងទំនាក់ទំនងពេលនឹងឯង ដើម្បីឲ្យកម្មវិធីនេះមកការពារខ្មែរ
យើងកុំឲ្យពួកអាថ៌កំបាំងធ្វើបាបណា ។ បើសិនគ្មានទេនឹង សូម្បីតែប្រជាជនថែរក្សាមួយក៏ហ៊ាន
ធ្វើបាបខ្មែរយើង ។

ឈុនលី : ព្រោះយើងនៅលើដីគេ?

ថេន : យើងនៅលើដីគេ ដឹងស្រាប់ហើយ ប៉ុន្តែកាលនោះគឺយើងមានការរស់នៅជាធម្មតា តែគ្រាន់
ថា ។

អ្នកជិតខាង : នៅក្នុងរង្វង់ តែចេញទៅគេទាស់តែពីសត្រូវពល ។

ឈុនលី : ចឹងបានន័យថាជំនុំនៅក្នុងនឹង?

ថេន : បាទ! កាលណាយើងចេញឆ្ងាយ ដាច់ទៅរកអុស ប៉ះណាវាទាស់វាធ្លាក់វាវែវដែរ ។

ឈុនលី : ធ្លាប់មានដែរ ចុះដែលមានវែវដល់ស្លាប់?

ថេន : បាញ់សម្លាប់ប៉ុន្តែនេះ យើម មិនសម្លាប់ ។

ឈុនលី : ចុះកាត់ចូលទៅធ្វើអីបានចឹង?

ថេន : ប្រពន្ធកាត់សម្រាលទៅកាប់បន្លាយកមកដាក់ យកមកស្រះកន្លែងសម្រាល មិនឆ្ងាយទេ
ចេញដីប្រហែល១៥០ ម៉ែត្រ ។

ឈុនលី : ជិតនេះហ្នឹង?

ថេន : បាទ! វាបាញ់ថាឆ្ការកាមាស ឆ្ការកាមី បាញ់ប្លន់យកឆ្ការ ។ ចឹងវាធ្វើបាបយើងគ្រប់
បែបយ៉ាងដែរនឹង ។

ឈុនលី : គេធ្វើរបងទៀត?

អ្នកជិតខាង : គេមិនធ្វើរបង ដូចជាមានព្រំប្រទល់ដូចជាដូះយើងចេះ យើងអត់ធ្វើរបង ប៉ុន្តែគ្រាន់ថា
យើងដឹងព្រំប្រទល់ដំរីយើងនឹងណា បើចេញទៅសុទ្ធដីថែគេធ្វើបំណាច់ ធ្វើស្រែ ។ ប៉ុន្តែគ្រាន់ថា
យើងចេញហួសរង្វង់ដែលគេកំណត់ឲ្យនឹង ។

ឈុនលី : ចឹងដូចការហូបចុកគ្រប់គ្រាន់ដែរ?

ថេន : បើដូចជាខ្ញុំមោទនភាពតិច ប៉ុន្តែបើនិយាយឲ្យអ្នកភស្តុភារនោះគ្មានព្រួយបារម្ភដូចរាល់ថ្ងៃ
នេះ ចាប់ពីក្បាលរហូតដល់ចុងជើង គឺយើងអត់មានទិញម៉ារៀល បើអង្ករមានតែយើងយក
ទៅលក់ បើនិយាយពីអង្ករវិញ ។

ឈុនលី : អានឹងពេលនៅដំរី?

ថេន : បាទ!

ឈុនលី : ម៉េចក៏សំបូរម៉្លេះ?

ថេន : កាលនោះវាដួលមកគ្រប់ ។

ឈុនលី : ខាងណាអ្នកដួល?

ថេន : ការពិតទៅថ្នាក់លើ ទំនាក់ទំនងខាងលើមិនដឹងខាងណាដែរ ប៉ុន្តែខ្ញុំគ្រាន់ដឹងប្រទេសមួយ ដែលគេអាចដួលឲ្យយើងច្រើនជាងគេ គឺចិន ។ បន្ទាប់មកគឺថៃ បន្ទាប់មកទៀតមានក្រុមកាក បាទក្រហមនេះឯង គឺមានបារាំងៗ គេជួយមនុស្សធម៌ទេ ។ ដល់ពេលរួមគ្នាមកទៅគឺវាច្រើន ណាស់ ក្រណាត់ខោអាវវាមិនខ្លះទេ ដូចរាល់ថ្ងៃមានប្រាក់ខែមែន ប៉ុន្តែព្រួយបារម្ភណាស់ អ្នកក្រោយបើកប្រាក់ខែមក អត់ម៉ាំខែគឺជាចំខ្យល់ ។

ឈុនលី : បាយសាលាថ្ងៃ?

ថេន : បាទ! ខ្ញុំមិនលើកអី មិនអួតទេ ប៉ុន្តែវាជាក់ស្តែងចឹង សួរទៅសួរបងបួនយើងកាលនោះ ។

ឈុនលី : ឮបើសិនជាគិតដល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ អាកាលយើងមានបើករបប វាស្រួលជាងនៅមុខ?

ថេន : វាស្រួល វាមិនព្រួយបារម្ភពីការហូបចុក យើងមិនព្រួយពីជីវភាព ។

ឈុនលី : តែមួយណាល្អជាងស?

ថេន : យើងគិតថាវាម្យ៉ាងម្នាក់ យើងមានហូបចុកមែន ក៏ប៉ុន្តែយើងព្រួយបារម្ភរឿងស្លាប់ សង្រ្គាម ព្រួយបារម្ភការបែកបាក់ប្រពន្ធកូន ធ្វើឲ្យមេម៉ាយកំព្រាកូនទៅ ។ បច្ចុប្បន្ននេះ វា ព្រួយបារម្ភការហូបចុក និយាយរួមទៅខាងសេដ្ឋកិច្ច បើយើងមិនរកទេ យើងអត់ទៅពីង អ្នកណាបានដូចយើងរកខ្លួនឯងទេ ដីគ្រិករដ្ឋាភិបាលខ្ញុំជួយខ្ញុំបងប្អូននោះខំរកកន្លែងដីធ្លីបង្ក បង្កើនផល ។ ប៉ុន្តែអ្នកខ្លះធ្វើទៅខ្ញុំលុយគេជំពាក់គេរាល់ថ្ងៃ អ្នកខ្លះមានដីច្រើនមែន តែខ្ញុំលុយ គេវ៉ាន់-ក ។

អ្នកជិតខាង : យ៉ាងច្រើនបើសិនយើងមិនលក់ មិនកាត់លក់ខ្លះម៉េចដោះភ្លេច ។

ថេន : បាទ! វាចឹង អានេះវាម្យ៉ាងម្នាក់ ប៉ុន្តែគ្រាន់ថាវានេះជាប្រពៃណីរបស់យើង សុខចិត្តឲ្យវា ចឹង ប៉ុន្តែបងប្រធានភូមិខាងឃុំក្រុមប្រឹក្សាស្រុកអី មិនព្រងើយកន្តើយទេ ចឹងបានយើង បង្កើតខាងតំណាងក្រុមមួយសម្ភាសន៍រកប្រជាជនដែលក្រ ចង់ដឹងថាក្នុងមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ប្រជាជនក្រប៉ុន្មានភាគរកនៃអ្នកមាន ហើយអ្នកក្រនឹងយើងជួយតាមរយៈអីខ្លះ ហើយដើម្បី ចូលរួមកាត់បន្ថយក្រីក្រជាមួយរដ្ឋាភិបាលចឹង យើងនៅយកចិត្តទុកដាក់ចឹង ។ ប៉ុន្តែថាតំបន់ នេះខ្ញុំថាបើសិនអ្នកខ្លះមែន ព្រោះអ្នកក្រខ្លះខ្ញុំឃើញថាក្រ ប៉ុន្តែមិនសូវចេះសន្សំ ប៉ុន្តែអ្នកខ្លះ ខ្ញុំ ខ្ញុំឃើញអ្នកខ្លះខំប៉ុន្តែធ្វើវាមិនត្រូវ ទាហានណាមកពីអីមកពីរឿងធម្មជាតិចឹង ។ ខ្ញុំនាំនេះ ឆ្នាំនេះថា សណ្តែកឆ្នាំនេះអញត្រូវតោន ត្រូវមែនទែនហើយ ដល់ពេលភ្ញៀវវាមកមានអី

សណ្តែកសៀងគ្នាកំពុងខ្ញុំខូចអស់។ ចឹងជំពាក់ខ្ញុំឈឺយកេនីស រកសង់ទៀត។ ប៉ុន្តែអារនេះអត់
មានបន្ទោសថាការទេ ព្រោះយើងទាមទារយកសង្គមនឹង លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ។

ឈុនលី : តែពូជលចិត្តសង្គមនឹងជាង?

ថេន : បាទ! ព្រោះអ៊ីស្តមនេះវាទូលាយ ហើយវាផ្តល់សិទ្ធិឲ្យយើង ផ្តល់សិទ្ធិគ្រប់បែបយ៉ាងទាំង
អស់ ទាំងសិទ្ធិទាមទារ តស៊ូមតិ តស៊ូរាល់បញ្ហាទាំងអស់ គឺវាអត់មានអ្នកណាមួយចាត់ថ្នាក់
ចោទប្រកាន់ថាយើងនេះជាស្តីៗ ដូចខ្ញុំមានមតិចឹង ខ្ញុំមានមតិដោយត្រង់។

ឈុនលី : យើងមតិផ្ទាល់ខ្លួន?

ថេន : បាទ! ផ្ទាល់ខ្លួន ហើយត្រង់ ហើយក៏មិនលំអៀងនៅខាងណាដែរ ពួកវាខាងនេះធ្វើម៉េចមិន
ចឹងថាចឹង បើដូចពីដើមវិញដូចម្នាក់ខ្ញុំចោទហើយថាឯងខ្សែខាងនេះខាងនោះមិនចឹង រញ្ជើ
រញ្ជើកេតុយកឯងទៅដាក់កុកបាត់ទៀតហើយ។

ឈុនលី : តាមដល់ដូច្នោះ?

ថេន : បាទ! ហើយខ្ញុំជឿជាក់ថា នៅសង្គមនេះវាមានអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីចង់ដឹងចង់
យល់អំពីស្ថានភាពរស់នៅផ្ទាល់ ហើយនឹងស្ថានភាពពីដើម ដើម្បីយកមកចុះជាការសែតចុះជា
ស្តីមកដោះស្រាយរកការពិត។

ឈុនលី : ធ្វើសៀវភៅធ្វើស្តី?

ថេន : បាទ! ពីប្រជាពលរដ្ឋ ហើយនឹងជូនដល់អង្គការសហប្រជាជាតិម៉ាដ្រែកទៀត។ ខ្ញុំថាបើសិន
ជាមិនមានអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលចុះជួយជ្រុំជ្រែង ប៉ុន្តែនឹងទេសសង្គមជាតិយើងក៏ពិបាក ជួន
កាលទៅ...មិនមកមើលផ្ទាល់ភ្នែកដង ...ថាគ្រប់ថាគ្រាន់ចេះមកការពិតទៅគេចុះមកមើល
ជាក់ស្តែងនឹងឃើញការលំបាក។ ហើយចឹងប្រជាជនគាត់មួយចំនួនគាត់នៅតែលំបាករហូត
នឹង។

ឈុនលី : តែប្រជាជននៅនេះភាគច្រើនប្រកបរបររំលែកចំការចឹងទៅ ភាគច្រើន?

ថេន : បាទ!

ឈុនលី : ភាគច្រើន?

ថេន : បាទ! ខ្ញុំសុំនិយាយថា...បើខ្ញុំទាមទារណាម្នាក់មានបងប្អូននៅស្រុកអាមេរិច ខ្លះអត់មកហ៊ាន
ចង់ទេ ទឹកដីម៉ាដ្រែក។

ឈុនលី : ខ្លាចអី ខ្លាចសង្រ្គាម?

ថេន : គេថាខ្លាចណាស់ គេមិនខ្លាចសង្រ្គាមទេ គេថាព្រោះវាធ្លាប់ជះឥទ្ធិពលអាក្រក់ គេថាខ្មែរ
ក្រហមឃោរឃៅមិនចឹង។ ចឹងទោះបីឯងមានបងប្អូន៤-១០ នៅនឹង អញមិនមកដែរគេថា

ចឹង ។ ប៉ុន្តែដល់ពេលបានមកម្តង គេថាល្អជាងស្រុកណាទៀត ព្រោះស្រុកនេះវាមិនចេះកាប់
សម្លាប់គ្នា មិនចេះនេះគ្នាទេ ចេះតែជួយគ្នា ។ ហើយមានបងប្អូនមកពីក្រៅចឹងមក ស្រាក់
សស្រាំមកហើយ មិនចឹង ។ សួរគ្នាយីចុះឯងមកសួរសុខទុក្ខគ្នាទៅវិញទៅមកទៅប្រើទៅ
ហើយប្រាប់ទៅថាគ្នាមិនដែលមានបញ្ហាអីទេ គេក៏អរទៅ ។ ថាដល់គេមក២-៣នាក់ចឹងទៅ
វិញក៏គេដឹងគេមកទៅ ។

ឈុនលី : គាត់មកតៗគ្នា?

ថេន : បាទ!

ឈុនលី : ពូមានអារម្មណ៍ម៉េចដែលនៅពេលដែលគេនិយាយថាធ្លាប់ជាតំបន់អាក្រក់អីចឹង គេគិតថាខ្មែរ
ក្រហម?

ថេន : មាន បាទ! មាន ខ្ញុំគិតថាចេះ បើសិនជានៅ បើសិនម្នាក់ៗនៅតែទប់នៅក្នុងអារម្មណ៍ចឹង
ថាខ្មែរក្រហមវាអ្នកយោរយោដូចគេនិយាយចឹង ។ ចឹងឲ្យតែខ្មែរក្រហមទៅកន្លែងណា ក៏គេ
មិនចឹងដែរ ដូចថាខ្ញុំចឹងខ្ញុំមានអ្នករាប់អាននៅខាងខេត្ត ដល់គេដឹងថាខ្ញុំខ្មែរក្រហម អ្នកខ្លះ
ថាខ្មែរក្រហមមិនល្អ ចុះរាប់អានអីជាមួយវា ។ ប៉ុន្តែដោយសារបងប្អូននៅខេត្តនោះមិនអី
ព្រោះចូលចិត្តៗព្រោះយើងថានិយាយពិត ធ្វើអីពិតដែរ ។ និយាយចឹងវាមិនមែនឲ្យប៉ះពាល់
ដែរ ព្រោះរដ្ឋាភិបាលចង់ធ្វើចឹង ។ ឧទាហរណ៍ថាការបង្កើតជាអង្គភាពកងទ័ពមួយ គេឲ្យ
បង្កើត១៥០ នាក់ យើងខំរកមនុស្ស១៥០ នាក់ ។ ដល់គេបើកបៀវត្សរ៍មក តែ១១០ នាក់
ទេ វាបាត់៤០ សួរថាយើងដោះស្រាយអីឲ្យគេ ដល់យើងទៅតវ៉ាដល់ខេត្ត គេថាខ្ញុំឲ្យ
បង្កើត១៥០ ប៉ុន្តែលោកឯងបង្កើត១៥០ ម៉េចមិនបង្កើត១១០ អ្នកឯងម៉េចក៏មិនប្រាប់
យើង ។ ចាំបាច់ប្រាប់ យកតែពួកអាយុតូច៤០ នាក់មក ៥តរូបវាទៅឲ្យម្នាក់១០០ ទៅ ចាំ
ប្រាក់ខែគេកាត់ឲ្យយើងវិញ ។ ខ្ញុំថាខ្ញុំមិនធ្វើចឹងបានទេ តែ១៥០ ។ ហើយ ហើយក៏មិនដែល
មានម៉ូតូពីណាមកដែរ គឺសុទ្ធតែពួកទ័ពនឹង ឥឡូវអ្នកឯងធ្វើម៉េច ។

ឈុនលី : ធ្វើទ័ពមែន?

ថេន : បាទ! អ្នកឯងធ្វើម៉េចរកប្រាក់ខែ រកបៀវត្សរ៍១៤០ នាក់នឹងទៅ ទម្រាំដោះស្រាយបាន
គេថាឥឡូវនេះបញ្ចូលទៅខាងកងពល ព្រោះកងពលខ្លះមនុស្សកុំអីដល់ខ្ញុំ ។ ខ្ញុំនៅម៉ៅឡៃ
អត់មានដូចនឹង អត់មានស៊ីប្រាក់ខែណាម៉ាបាតទេ ប្រាក់ខែបងប្អូនទទួលបានប៉ុន្មាន ខ្ញុំឲ្យប៉ុន
នឹង ។ បើខ្ញុំសូមបងប្អូនឲ្យប៉ុន្មានឲ្យមកសុំ២០ បាត ខ្លះគេឲ្យដល់៥០ បាត សុំគេវិញ ។ ចឹង
បានខ្ញុំនៅស្រុកម៉ៅឡៃនេះ គេស្រឡាញ់ត្រង់ថាមនុស្សត្រង់ ។

ឈុនលី : ចឹងនៅនេះអត់ដែរមានចោរ?

ថេន : អត់ទេ វាទើបឥឡូវទេ ឥឡូវស្ងប់វិញ ។

ឈុនលី : ជួនកាលសំបូរម៉ាសារាវ ?

ថេន : វាចេះ តាំងពីយើងធ្វើសមាហរណកម្មមក មនុស្សច្រើនៗ បើថាពួកនៅនេះសុទ្ធត្រឹមត្រូវ ដូច
លោកណុត សាអាណរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងមហាផ្ទៃ ។ ដែលស្គាល់គាត់?

ឈុនលី : ធ្លាប់ឮឈ្មោះ ។

ថេន : គាត់លើកៗ ច្បាស់ចឹងមែន គាត់លើកខ្ញុំទៅភ្នំពេញជួបគាត់នឹង គាត់ថាស្រុកម៉ាឡៃឯងទុក
ម៉ូតូចោលនៅវាលចំការក៏គ្មានអ្នកណាប៉ះពាល់ដែរ ពួកនឹងវាលើកថា កាលនោះរឿងពួកវា
មកលួចដីយើង លួចដីពួកខ្ញុំ ។ ស្រុកម៉ាឡៃ បើគ្មានពួកឯងមកដែលបាត់អីទេ ពីដើមទុកម៉ូតូ
ទុកវាលស្រែក៏គ្មានបាត់ដែរ ការពិតពួកឯងចូលមកទេ ទើបបាត់ស្រុកម៉ាឡៃ ។ ចឹងដីនឹងឯង
ឈប់លូកលាន់គេទៅ ឲ្យគេវិញទៅ ។ គេទៅប្តឹងពួកយើងថាយើងប្លន់ដី ។ ដល់ពេលសួរ
ទៅថាស្រុកឯងនៅណា ខ្ញុំនៅព្រះនេត្រព្រះ ខ្លះនៅស្វាយស៊ី សេរីសោភ័ណ្ឌអីនឹង ហើយចុះ
ម៉េចបានមានដីនៅម៉ាឡៃដែរ ថាខ្ញុំទៅសុំគាត់ ។ ចុះម៉េចទៅប្តឹងថាគាត់នឹងទៅប្លន់អ្នកឯងវា
ចឹង ។ ហ្នឹងថាវាដ្ឋាភិបាល គាត់អត់ដឹងទាំងអស់ទេ ព្រោះអ្នកខ្លះយកអំណាចរបស់គាត់យក
មកប្រើប្រាស់សន្តតសន្តិនលើប្រជាជនអ្នកស្មូតត្រង់... បំផ្លាញពួកវាដ្ឋាភិបាល ។

ឈុនលី : ពួកខ្ញុំចង់ដឹងដូចជាបើប្រជាជនគេគិតថាខ្មែរក្រហមអាក្រក់ចឹង ហើយពួកគិតដើម្បីឲ្យពួកគាត់
គិតថាយើងមនុស្សល្អ ផ្សះផ្សាគ្នាវិញ យើងចង់ផ្សះផ្សាគ្នាវិញ យើងគួរតែផ្សះផ្សាដោយ
យើងរស់នៅជិតគ្នា ឬមួយក៏រស់នៅឆ្ងាយពីគ្នា មួយណាឯយស្រួលនឹងត្រូវរុករានគ្នាជាង ?

ថេន : ខ្ញុំថាបងប្អូនយើងនៅនេះ សុទ្ធតែម្នាក់ៗ ស្រុកភូមិផ្សេងគ្នា ចឹងចាប់ពីពេលនោះមកដល់ពេល
នេះ គេដឹងហើយ គេដឹងបណ្តើរៗ ខ្ញុំអ្នកនៅនឹងប៉ុនខេត្តខ្ញុំនៅក្រចេះ ។ ដល់ពេលខ្ញុំដល់
ក្រចេះផ្សព្វផ្សាយអ្នកក្រចេះគេមិនដឹង ។ ហើយបងគាត់នៅខាងខេត្តកណ្តាល នៅខាង
តាកែវ ខាងកំពតចឹងឥឡូវនឹងផ្សព្វផ្សាយរហ័ស ហើយបងប្អូនគេមកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់គ្នា
វាអាច គេដឹងថាស្រុកម៉ាឡៃមិនដូចអ្នកខ្លះគេថាទេ វាសឹកដល់៧០ ភាគរយទៅហើយឥឡូវ
នេះ ។

ឈុនលី : ចឹងទោះបីជិតឆ្ងាយអី វាមិនសំខាន់?

ថេន : វាក្រាន់ថានៅម៉ាឡៃក៏ចិត្តច្របទេ ដែលថាគាត់នោះគ្មានបងប្អូនទាល់តែសោះ ហើយគាត់ជា
មនុស្សដែលធ្លាប់មានដែលវិបត្តិសន្តិម ដូចថាកាលសម័យពាណិជ្ជសម្បទាមនុស្ស ហើយគាត់
នោះឯង គាត់ធ្លាប់នៅភ្នំពេញ ក្រោយមកគេដកគាត់ចេញពីភ្នំពេញទៅនៅតាមជនបទ ។
ចឹងដល់ពេលទៅនៅជនបទគាត់មិនស្លាប់អស់បងប្អូនកូនចៅគាត់ ចឹងគាត់នៅសល់ម្នាក់ៗ២នាក់

កាត់ត្រឡប់មកនៅភ្នំពេញវិញ។ ដល់គេដែលការកាត់ខ្មែរក្រហមនឹង កាត់នោះឯងខឹងខ្មែរ
ក្រហមនោះ អាចតែប៉ុន្មាននាក់នឹងទេ ស្តាប់ខ្មែរក្រហមប៉ុនបើកាត់យល់ថាខ្មែរក្រហមអ្នកណា
បង្កើតទៅវិញ គឺកាត់អត់ខឹងទេ អ្នកណាអ្នកដាក់ឈ្មោះ ដាក់ពណ៌ឲ្យបើកាត់ដឹងគឺអត់។ បើ
ស្តាប់ជាបុគ្គលស្តាប់ទៅចុះ។ ថាឥឡូវយើងសុខចិត្តថាឲ្យកាត់ទោសហើយ ឥឡូវកាត់ទោស
ដល់អីអៀង សារីទៀត ០០២នេះថ្មីៗនេះកាត់ទោសទៀតហើយ។

ឈុនលី : ខ្ញុំឆ្មាំក្រោយ?

ថេន : បាទ!

អ្នកជិតខាង : និយាយរួមអ្នកម៉ាំឡែនៅនេះ ដូចខ្ញុំអត់មានបងប្អូននៅនេះទេ ខ្ញុំនៅទួល...។

ឈុនលី : ខាងខេត្តកណ្តាល?

អ្នកជិតខាង : បាទ!

ឈុនលី : ខាងស្រុកអីកេរវិញ?

អ្នកជិតខាង : ខ្ញុំនៅភូមិព្រែកអំពិល ជិតព្រែកលួងនោះ។

ឈុនលី : ស្រុកអីកេ?

អ្នកជិតខាង : ស្រុកខ្សាច់កណ្តាល។

ឈុនលី : ខ្សាច់កណ្តាល?

អ្នកជិតខាង : ហ្នឹងហើយ ប៉ុនបើនៅចេះទៅវាទៅចំរុះក្នុងមកពីខេត្តនេះខេត្តនោះទៅ វាទៅជាសាច់
ញាតិ ចង់ជាងបងប្អូនឯងបង្កើតទៀត អាយើងអ្នករាប់អានក្នុងចង់ជាងបងប្អូនបង្កើតទៀត
មិនធម្មតាទេ។

ឈុនលី : ព្រោះយើងធ្លាប់នៅជាមួយគ្នាយូរហើយ?

អ្នកជិតខាង : ហ្នឹងហើយ អាចឹងបានថាអ្នកនៅនេះ ឲ្យទៅនៅក្នុងវិញ អត់នៅបានទេ អត់ចេះរក
ស៊ីទេ ព្រោះយើងធ្លាប់នៅភ្នំធ្លាប់រកស៊ីបាន ប៉ុន្តែមកនេះអត់សូវចេះ ដល់យើងទៅវិញអត់
កើតទេ សុខចិត្តមកនេះវិញហើយ។

ឈុនលី : ពូចឹងដែរ បើឲ្យទៅនោះម៉េចទៅ?

ថេន : ហ្នឹងមិនរួចដែរទេ បងខ្ញុំថាទៅកាត់ទិញដីទំល់មុខទន្លេ ដីចិនដីនឹងកាលនឹងដូចថែកនឹង៥០០០
ដុល្លា កាត់ទិញដីនឹងធំ ឥឡូវរាប់ម៉ឺនដុល្លា។ កាត់ទិញកាលនឹងតែ៥០០០ដុល្លាឲ្យខ្ញុំទៅនៅ
ហើយធ្វើដូរឲ្យទៀតឯងមិនបាច់ចាំធ្វើអីទេ ឲ្យទៅនៅមើលឈើ ព្រោះនៅកន្លែងនោះលក់កូន
ឈើ។ ដីថែយើងទៅធ្វើស្រែធ្វើអីនៅនោះ ហើយអូរនេះយើងមានដែនការបិទទំនប់ហើយ
ដឹកប្រឡាយឲ្យវាមានប្រឡាយហែលៗ ឲ្យវាមានទឹកហូរកាត់ទៅជាអូរទៅជាព្រំដែនថ្មី បឹងអា

អ្នកនេះគេលុបចោលណា ។ ចឹងប៉ុន្មានកាលនោះយើងមកនៅ យើងរុញចេញយើងស្គាល់ច្បាស់
ណាស់ ថាមិនមែនព្រំដែននៅអូរទេ គឺព្រំដែនហ្នូសអូរទៅនៅនោះទៀត យើងដឹងហើយណា
ឆ្នាំ១៩៦២ កាលនឹងដល់យើងឈ្នះក្តីនៅទីក្រុងឡាអេ គឺនៅនោះទេ វានៅកាត់ស្រុកអារញ
នោះ ក៏ប៉ុន្មានយើងឲ្យមកនៅព្រំដែននេះវាប្រសើរហើយហើយវាចង់យកដល់នោះទៀត ។
យើងមើលកន្លែងខ្លះខុសពីតំបន់ខ្មែរក្រហម ឲ្យតែមិនតំបន់ខ្មែរក្រហម គឺថែយកច្រើនណាស់
ថែយកច្រើន ។

ឈុនលី : និយាយទៅថែវាឈ្លានពានមែនទេ ដល់សម័យឥឡូវនៅចង់បានប្រាសាទចង់បានអីទៀត?

ថេន : ស្តេចថែនឹងមានមហិចតាយូរហើយ ព្រោះថាមុននឹងឆាប់ទៅធ្វើម៉េចទាមទារយកវិញ យក
ប្រាសាទមិនមែនគ្រឹមប្រាសាទព្រះវិហារទេ ដូនកែវជាទឹកដីរបស់វា ព្រោះអីកូនចៅទៅសួរ
ទៅ នឹងអ្នករៀននឹងសួរថាដូនកែវដីអ្នកណា ដីថែ ។

ឈុនលី : ដូនកែវ?

ថេន : ស្វាយដូនកែវ ។

ឈុនលី : ស្វាយដូនកែវ ខេត្តពោធិ៍សាត់?

ថេន : បាទ! ហ្នឹងវាបោះព្រំនៅនឹង ក្នុងសម័យលង្វែក ១៩៤៧ដែលយកលង្វែកយើងបាន ។ ចឹង
ដែនការរបស់វា អាស្តេចថែនេះមិនធម្មតាទេ អាដាស៊ីននេះវាគោរពតាមគោលការណ៍ស្តេច
ណាស់ ។

ឈុនលី : ចឹងបានចេះតែមានជម្លោះនៅថែ ។

ថេន : ចុះបើមើលពេលវាភ័យ អាដែនទីនេះ វាកូរដោយឯកតោភាគី វាយកឲ្យយើងអនុវត្តតាម
អាដែនទីនឹង យើងមិនទៅយកណា យើងយកតាំងពី១៩០៤ ១៩០៧ ១៩០៧ ។ មុន
ដែលយើងឈ្នះក្តីនៅទីក្រុងឡាអេ យកអានីនមក ដែលកាលនោះវាគេហៅដែនទីបារាំង
សៀម ។ ហើយវាមិនយកអានីនមកលើកណា វាយកអាដែនទីមកកូសថ្មី ហើយដាក់ដែន
ការព្រំទាហាននៅ ហើយវាថាយើងទៅនៅលើទឹកដីវា ។ ហើយកុំថាវាចង់បានតែប្រាសាទ
ព្រះវិហារមិនមែនទេ ។

ឈុនលី : ចឹងដូចជាអស់ហើយគ្មានសួរពូទៀត អរគុណ ។
« ចប់ »